

SARRERA

MARRAZKETA TEKNIKOA

Perdoiak

Egilea: Arrasateko Eskola Politeknikoa

Argitaratzailea: Elhuyar

2002ko urtarrilean berritua

Esku artean duzun material hau Lanbide Heziketako **Fabrikazio Mekanikoa** familiako zenbait gai lantzeko materiala da. Bereziki, ‘Proiektu mekanikoen garapena’ zikloko zenbait gai lantzeko da egokia.

Lanbide Heziketaren erdi mailako urteetara egokitutakoa izanik ere, goi-zikloko zenbait kontzeptu azaltzeko ere erabil daiteke.

Ez da oinarrizko curriculum-materiala eta ez du arloa bere osotasunean lantzen, baina arlo horretan garrantzitsua den puntu bat lantzen du azalpen, adibide eta ariketekin. Beraz, oinarrizko material ez ezik oinarrizko azalpenak laguntzeko material osagarri modura erabil liteke.

Edukiari buruzko azalpen labur honen jarraian, ohartxo bat egitea derrigorrezkoa ikusten dugu: ez da material berria jarraian topatuko duzuna, baina ez du iraungitze-mugarik ere. Eduki aldetik materiala sortu zen garaian bezain erabilgarria da gaur egun ere, eta hizkuntza aldetik berriz, Euskaltzaindiaren erabakiak erabiliz eguneratutako materiala dela jakinda, gaurkotasun handikoa da.

Gai honen inguruan ohar edo iradokizunik bazenu, eskertuko genizuke guregana joko bazenu (trebakuntza@elhuyar.com edo www.elhuyar.com).

MARRAZKETA TEKNIKOA

Irakaskuntza Ertainak

PERDOIAK

VII

UNITATE DIDAKTIKOA

Elkarlanean

ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA

MARRAZKETA TEKNIKOA

VII. UNITATE DIDAKTIKOA

PERDOIAK

Irakaskuntza Ertainak

ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak onetsia: 1990-VIII-1

Euskaltzaindiaren azken erabakien arabera egunerautua: 20002ko urtarrila

© ELHUYAR. Asteasuain, 14. Txikierdi. 20170 USURBIL

© ELKARLANEAN. DONOSTIA

© ARRASATEKO ESKOLA POLITEKNIKOA. ARRASATE

ISBN: 84-7529-883-4

AURKIBIDEA

	Or.
1.- UNITATEAREN HELBURUA.....	5
2.- IDEIA OROKORRAK.....	5
2.1. Perdoiak.....	5
2.2. Perdoiaren posizioa.....	7
2.3. Erabiltzen den terminologia	7
3.- ISO PERDOI-SISTEMAK.....	9
3.1. Perdoiaren kalitateak	9
3.2. Perdoi-tartearen anplitudea.....	10
3.3. Perdoiaren posizioak	13
3.4. Posizioen ezaugarriak.....	15
3.5. Erreferentzia-diferentziaren kalkulua.....	16
3.6. Perdoiaren izendapena	28
4.- DOIKUNTZA-SISTEMAK	40
4.1. Erabiltzen diren izen eta definizioak	41
4.2. Doikuntza baten lasaieraren kalkulua.....	42
4.3. Doikuntza-motak	46
4.4. Doikuntzaren izendapena.....	47
4.5. ISO doikuntza-sistemak	47
4.6. Gomendaturiko doikuntzak.....	49

1.- UNITATEAREN HELBURUA

Eraikuntza mekanikoan fabrikazio-perdoiak erabiltzeak duen eragina eta garrantzia ezagutza.

ISO perdoi-sisteman aplikatzen diren elementuak ikastea. Doikuntza-sistemen teknika ezagutza.

2.- IDEIA OROKORRAK

Finkatutako neurri berdin-berdinetan piezak ezin egina ikusirik, perdoi-kontzeptua sartzen da proiektu mekanikoetan. Edozein piezaren fabrikazioa dela ere, neurri absolutuak lortzea ezinezko gertatzen da, eta hauek izan daitezke horren arrazoia:

Erabilitako makinaren lasaieragatik
Neurketa-elementuen akatsengatik
Langilearen trebetasun-faltagatik
etab.engatik

Beraz, dimentsio edo neurri bakoitzari akats-tarte bat ezartzea beharrezkoa da. Dimentsioen akats-tarte horietatik at, beste onarpen batzuk ere egitea beharrezkoa da, hala nola, azaleko irregularitasunak eta forma geometrikoetako irregularitasunak.

Kontzeptu hau, oso interesgarria da lana seriean egiten den kasuan, eta erabat pieza trukagarriak fabrikatzen dira, nola makinaren muntaiarako, hala ordezko piezatzat erabiltzeko.

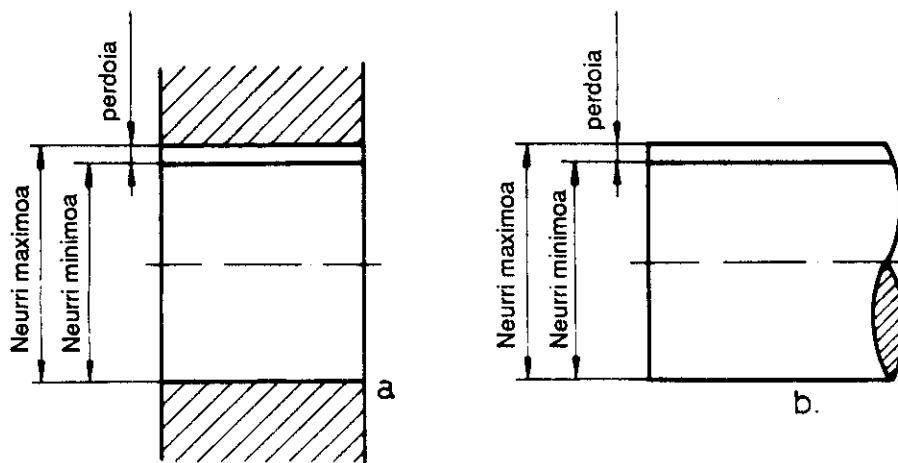
2.1. Perdoiak

D kota teoriko edo izendatua duen pieza batek balio izateko izan dezakeen muga-neurrien tarte edo aldeari deritzogu

Perdoia

Beraz, piezak balio izateko onartzen diren neurrietan kota maximotzat D_{\max} izendatzen badugu eta kota minimotzat D_{\min} , perdoia bi neurri horien arteko diferentzia izango da, hots (2.1. irudia):

$$T = D_{\max} - D_{\min}$$

2.1. irudia. Perdoia. a- Zuloa; b- Ardatza

Perdoien balioak mikrometrotan adierazirik daude (milimetroaren milarena) sistema metriko hamartarra duten herrietan, eta hatz-zatikietan herri anglosaxoietan, eta zenbaki positiboz zein negatiboz eman daitezke.

Aplikazio-adibidea:

2.2. irudian agertzen den 20 mm-ko ardatzaren eraikuntzan 19,950 mm eta 20,020 mm bitarteko diametroak onartuak izanik, kalkulatu:

- Perdoiaren balioa:

$$\text{Perdoia} = (\text{balio maximoa} - \text{balio minimoa})$$

$$t = 20,020 - 19,950 = 0,070 \text{ mm (70 mikrometro)}$$

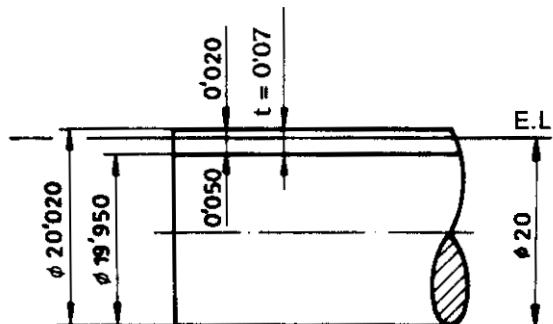
- Diametro izendatuarekiko onarturiko desbideratzeak:

$$\text{Positiboa (+): } (20,020 - 20) = 0,020 \text{ mm} = (20 \text{ mikrometro})$$

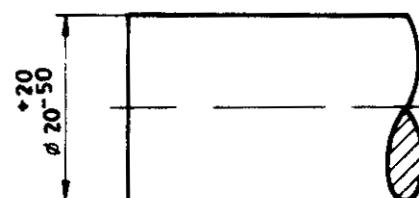
$$\text{Negatiboa (-): } (20 - 19,950) = 0,050 \text{ mm} = (50 \text{ mikrometro})$$

Kota nola idatzi:

Kota bat bere perdoiez idazteko, lehenik kota izendatua idazten da eta ondoren diferentzien magnitudeak idazten dira (2.3. irudia).

2.2. irudia.

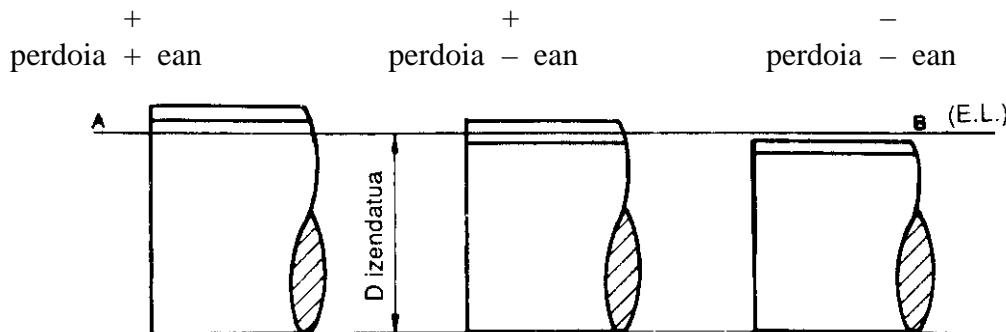
2.3. irudia. Kota nola idatzi.

2.2. Perdoiaren posizioa

Perdoi-tartea (EL) neurri izendatuarekiko ondorengo hiru posizio hauek har ditzake (2.2. irudia),

Neurri izendatuaz goitik	+
Neurri izendatuaz behetik	-
Neurri izendaturen bi al-deetatik	+ -

haien balioak adierazitako zeinuz ordezkaturik egonik.

2.4. irudia. Perdoiaren posizioak.

(EL) Erreferentzia-lerroa neurri izendaturen akotazioari dagokiona da.

2.3. Erabiltzen den terminologia

Ardatza. Beste pieza batean akoplatzen den edozein zilindro edo pieza prismaticori ardatz deritzogu (2.5. irudia).

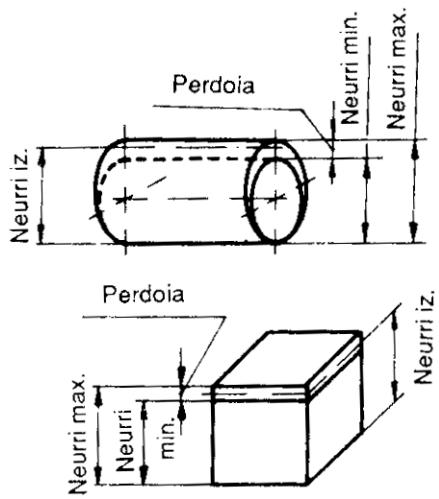
Zuloa. Ardatza txertaturik doan ahokalekuri zulo deritzogu (2.6. irudia).

Neurri izendatua. Edozein neurrirentzat planoko kotan adierazitako neurriari neurri izendatu deritzogu (2.7. irudia).

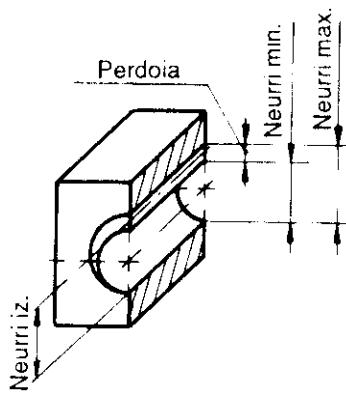
Neurri praktikoa. Pieza egin ondoren eta zuzenean neurtuz lortzen den neurriari neurri praktiko deritzogu (2.7. irudia).

Neurri maximoa. Eraikuntzan onar daitekeen neurririk handienari neurri maximo deritzogu (2.7. irudia).

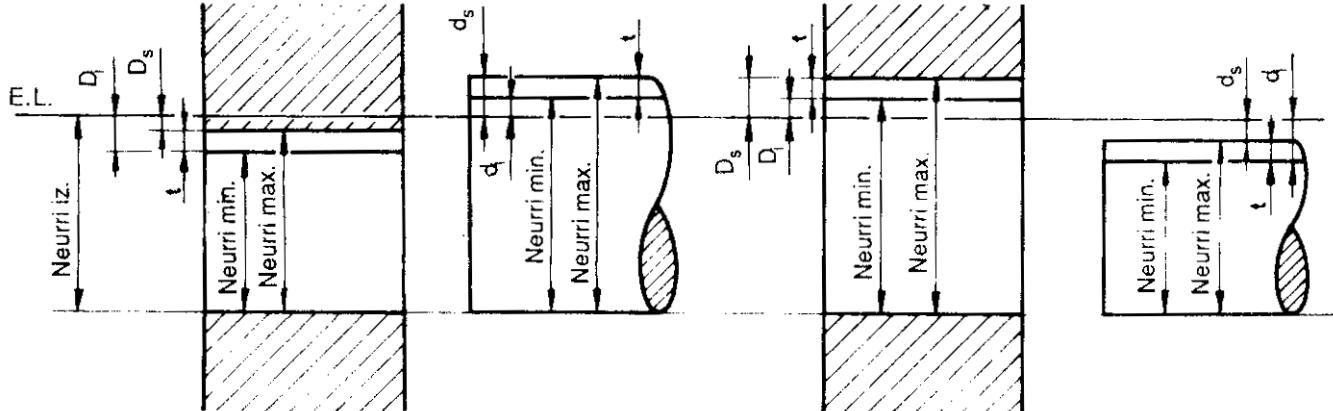
Neurri minimoa. Eraikuntzan onar daitekeen neurririk txikienari neurri minimo deritzogu (2.7. irudia).

2.5. irudia. Ardatza

2.6. irudia. Zuloa

2.7. irudia. Erabiltzen den zenbait terminoren irudikapena.

Ezaugarriak

Neurri izendatua

Neurri maximoa

Neurri minimoa

D zuloarentzat
d ardatzarentzat
l luzerarentzat

D_{\max} zuloarentzat
 d_{\max} ardatzarentzat
 l_{\max} luzerarentzat

D_{\min} zuloarentzat
 d_{\min} ardatzarentzat
 l_{\min} luzerarentzat

Perdoiak ondorengo posizioak eduki ditzake D kota izendatuarekiko:

a) $D_{\max} > D < D_{\min}$	$d_s > 0$	$d_i > 0$
b) $D_{\max} > D = D_{\min}$	$d_s > 0$	$d_i = 0$
c) $D_{\max} > D > D_{\min}$	$d_s > 0$	$d_i < 0$
d) $D_{\max} = D > D_{\min}$	$d_s = 0$	$d_i < 0$
e) $D_{\max} < D > D_{\min}$	$d_s < 0$	$d_i < 0$

Kota maximoaren eta kota izendatuaren arteko diferentziari d_s differentzia goren esaten zaio.

$$d_s = D_{\max} - D \text{ eta bai } D_{\max} = D + d_s \text{ ere}$$

Kota minimoaren eta kota izendatuaren arteko diferentziari d_i differentzia beheren deitzen zaio.

$$d_i = D_{\min} - D \text{ eta bai } D_{\min} = D + d_i \text{ ere}$$

Aurreko formuletatik, honako hau lor daiteke,

$$T = D_{\max} - D_{\min} = (D + d_s) - (D + d_i) = d_s - d_i$$

edo bestela esanik, perdoia kota maximoaren eta minimoaren arteko differentzia izanik, differentzia gorenaren eta differentzia beherenaren arteko differentziaren baliokidea da.

3.- ISO PERDOI-SISTEMAK

ISO sistemako perdoiak perdoiaren *kalitate* eta *posizioaz* definitzen dira.

Perdoiaren *kalitatea*, hain zuzen ere, bere balioa da. Sistema metrikoan mikrometrotan adierazten da.

Posizioa, berriz, erreferentzia-lerro edo piezaren lerro izendatuarekiko perdoiak duen egoera da.

3.1. Perdoiak kalitateak

Kalitatea perdoi-tartearen zabaleraren araberakoa izango da. "Zenbat eta kalitate handiagoa, are eta perdoi-tarte txikiagoa, eta alderantziz, zenbat eta kalitate txikiagoa, are eta perdoi-tarte handiagoa".

ISO sisteman 20 perdoi-kalitate ezarri dira honela izendatuta:

IT-01, IT-0, IT-1, IT-2, IT-3, ..., IT-18
(IT = ISO perdoiak)

IT-01 kalitatea oso doitasun handiko eraikuntzari dagokio, eta ondoren kalitatea IT-18 kalitate apaleneraino iritsi arte jaisten doa.

Kalitate horien aplikazioa ondoko taulan erakusten da:

Kalitateak	Aplikazioak
IT-01 – IT5	Kontrol-txantiloien eraikuntzan eta zehaztasun handiko eraikuntzan.
IT-6 – IT-7	Lantegi arruntetan lor daitezke, doitasunezko mekanizazio eta akaberan.
IT-8 – IT11	Txirbil-harroketazko makina-erreminten akabera arruntetan.
IT-11 – IT16	Eraikuntza-lan zakarretan, forja, ijezketa eta abarretan.

3.2. Perdoi-tartearen anplitudea

Lehentxeago esan dugunez, kalitate handiagoari perdoi-tarte txikiagoa dagokio, eta horrela ezarritako neurria lortzeko zaitasun handiagoak izango ditugu.

Bestalde, 50 mikrometroko perdoia lortzea errazagoa izango da 8 mm-ko neurrian 400 mm-koan baino.

Hau honela izanik, perdoi-tartearen anplitudea ondoko hauen araberakoa izango da:

- Perdoi-kalitatearen araberakoa
- Piezaren neurrien araberakoa

1. taulan, mekanikan gehien erabiltzen diren kalitateentzako perdoi-tarteen anplitudeak ematen dira:

IT kalitatea	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Perdoia	7i	10i	16i	25i	40i	64i	100i	160i	230i	400i	610i	1000i

i perdoi-unitateari dagokiona piezaren neurriaren funtzioan ebatzen da, ondoko formula enpiriko honen bidez:

$$i = 0,45 \sqrt[3]{D} + (D/1000)$$

Non D neurria mm-tan eta i perdoi-unitatea mikrometrotan adierazten baitira.

Teorikoki, kota izendatu bakoitzak hemezortzi perdoi-kalitate onartzen ditu. Praktikan, ordea, kalkuluak erraztearren, ISO perdoi-sistemak kotak 13 neurri-saietara bildu ditu, 2. taula honetan adierazten diren eran:

2. taula

Taldea	Neurri-saila	Taldea	Neurri-saila	Taldea	Neurri-saila
1	0tik 3raino	5	>18tik 30eraino	9	>120tik 180raino
2	>3tik 6raino	6	>30etik 50eraino	10	> 180tik 250eraino
3	>6tik 10eraino	7	>50etik 80raino	11	>250etik 315eraino
4	>10etik 18raino	8	>80tik 120raino	12	> 315etik 400eraino
				13	>400etik 500eraino

i perdoi-unitatea lortzeko erabiltzen den (D) neurria, talde bakoitzaren mugetako balioen batezbesteko geometrikoa da.

$$D = \sqrt{D_1 \cdot D_2}$$

1. eta 2. taula erabiliz perdoi-tartearen amplitudea kalkulatu denean, lorturiko balioak gorantz biribiltzen dira 3. taularen arabera.

3. taula

Kalkulaturiko balioak mikrometrotan	Multiploak
100 eraino	1ena
100etik-200eraino	5ena
200etik-500eraino	10ena

Ondorengo 4. taulan, kalitate eta neurri-sail ezberdinen perdoi-tartearen anplitudea azaltzen da.

4. taula

ISO PERDOIAK NEURRI-SAIL ETA KALITATEAREN ARABERA

Neurri-sailak	KALITATEAK																	
	IT 01	IT 0	IT 1	IT 2	IT 3	IT 4	IT 5	IT 6	IT 7	IT 8	IT 9	IT 10	IT 11	IT 12	IT 13	IT 14	IT 15	IT 16
≤3	0.3	0.5	0.8	1.2	2	3	4	6	10	14	25	40	60	100	140	250	400	600
>3tik 6raino	0.4	0.5	1	1.5	2.5	4	5	8	12	18	30	48	65	120	180	300	480	750
>6tik 10eraino	0.4	0.6	1	1.5	2.5	4	6	9	15	22	36	58	90	150	220	360	580	900
>10etik 18raino	0.5	0.8	1.2	2	3	5	8	11	18	27	43	70	110	180	270	430	700	1100
>18etik 30eraino	0.6	1	1.5	2	4	6	9	13	21	33	52	84	130	210	330	520	840	1300
>30etik 50eraino	0.6	1	1.5	2.5	4	7	11	16	25	39	62	100	160	250	390	620	1000	1600
>50etik 80raino	0.8	1.2	2	3	5	8	13	19	30	46	74	120	190	300	460	740	1200	1900
>80tik 120raino	1	1.5	2.5	4	6	10	15	22	35	54	87	140	220	350	540	870	1400	2200
>120tik 180raino	1.2	2	3.5	5	8	12	18	25	40	63	100	160	250	400	630	1000	1600	2500
>180tik 250eraino	2	3	4.5	7	10	14	20	29	46	72	115	185	290	460	720	1150	1850	2900
>250etik 315eraino	2.5	4	6	8	12	16	23	32	52	81	130	210	320	520	810	1300	2100	3200
>315etik 400eraino	3	5	7	9	13	18	25	36	57	89	140	230	360	570	890	1400	2300	3600
>400etik 500eraino	4	6	8	10	15	20	27	40	63	97	155	250	400	630	970	1550	2500	4000

Aplikazio-adibidea

Kalkula ezazu 75 mm-ko diametroari IT-7 kalitatean landurik dagokion perdoi arautua.

Ebazpidea:

- Perdoi-anplitudea (1. taula) IT-7 = 16i
- Perdoi-unitatearen kalkulua:

$$i = 0,45 \sqrt[3]{D} + (D/1000)$$

$$– D\text{-ren kalkulua: } D = \sqrt{D_1 \cdot D_2}$$

75 mm-ko diametroa 7. sailean sarturik dago. Beraz, honako diametro honen perdoi berbera izango du:

$$D = \sqrt{50 \cdot 80} = 63,245 \text{ mm}$$

eta honi honako perdoi hau dagokio:

$$i = 0,45 \sqrt[3]{63,245} + (63,245/1000) = 1,85 \mu$$

– Perdoi-anplitudea: $t = 16 \cdot 1,85 = 29,69 \mu$

3. taularen arabera biribildurik:

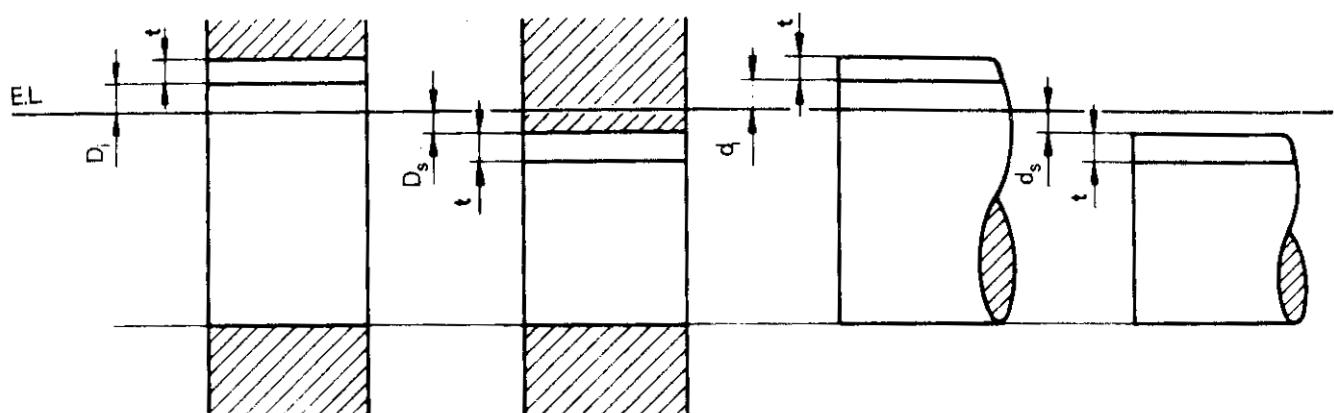
$$t = 30 \mu$$

OHARRA: 4. taulan egiaztatu.

3.3. Perdoien posizioak

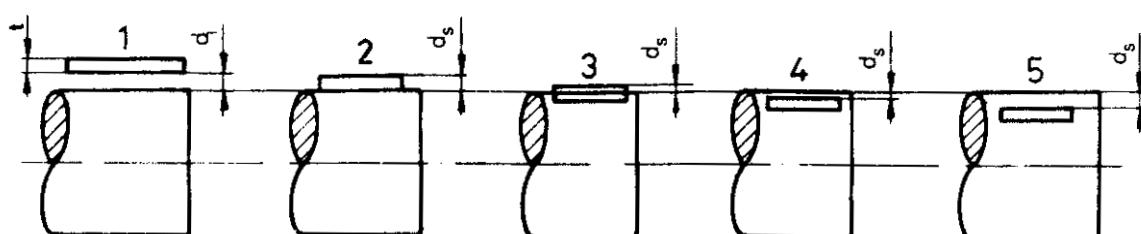
Ikusi dugunez, perdoiaren kalitatearekin perdoi-tartearen anplitudea definitzen da. Orain erreferentzia-lerroarekiko perdoi-tartearen posizioa definituz, perdoia guztiz finkaturik geldituko da.

Perdoien posizioa beronen differentzia gorenaren eta beherenaren bidez erabakitzet da, horiek lerro izendatuarekiko goitik edo behetik dauden (3.1. irudia).

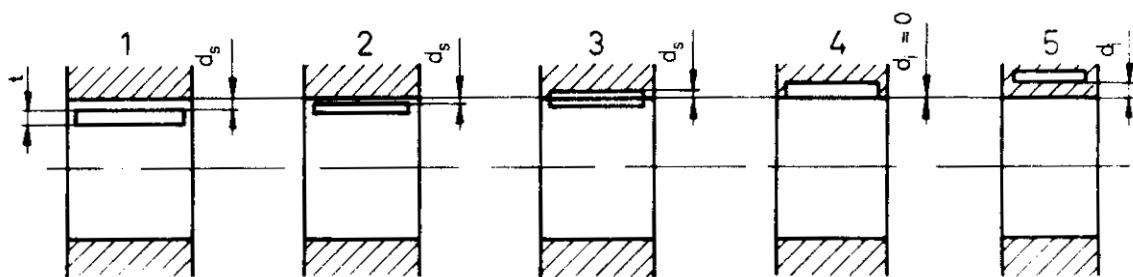
3.1. irudia. Erreferentzia-diferentzia.

3.2. eta 3.3. irudietan, ardatzentzat zein zuloentzat perdoien posizio ezberdinak adierazten dira.

3.2. irudia. Ardatzeten perdoi-tartearen posizioa honela finkatzen da:

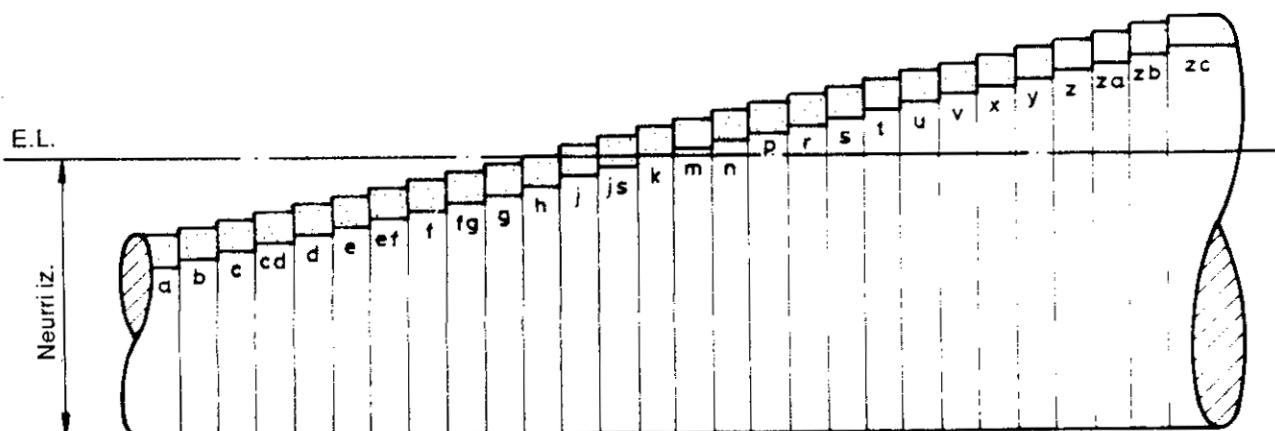
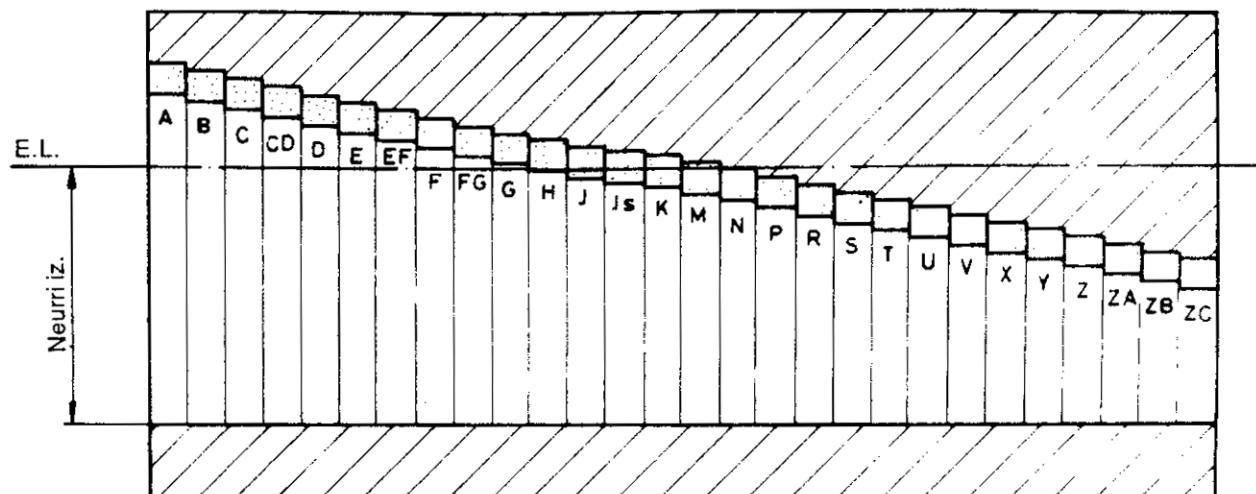
1. Diferentzia beherena, d_1	4. Diferentzia gorena, d_s
2. Diferentzia beherena, $d_1 = 0$	5. Diferentzia gorena, d_s
3. Diferentzia gorena, d_s	

3.3. irudia. Zuloetan perdoi-tartearen posizioa honela finkatzen da:

1. Diferentzia gorena, d_s	4. Diferentzia beherena, $d_i = 0$
2. Diferentzia gorena, d_s	5. Diferentzia beherena, d_i
3. Diferentzia gorena, d_s	

ISO perdoi-sistemak erreferentzia-diferentziatarako 28 posizio ezarri ditu eta posizio bakoitza alfabetoko letra batez izendatzen da, edo/eta bi letraz. Zuloen perdoiaren posizioa seinalatzeko letra larriak erabiltzen dira eta ardatzen perdoiaren posizioa adierazteko, berriz, letra xeheak.

3.4. irudia. Posizioen ezaugarriak.

3.4. Posizioen ezaugarriak

* Ardatzei dagozkienak

a, b, c, cd, e, ef, f, fg eta g posizioak. Posizio hauetan, bai differentzia gorena eta bai differentzia beherena negatiboak dira; hau da, kota maximoa **d** kota izendatua baino txikiagoa da.

$$d_{\max} < d > d_{\min}$$

Posizio horien balio absolutuak **a**-tik hasita txikiagotuz doaz, **h** posizioan **d_s = 0** egiten den arte.

h posizioak (**d_s = 0**) differentzia gorena zero du eta (**d_i = -t**) differentzia beherena negatiboa; bere balio absolutua eta perdoia berdinak dira (3.4. irudia).

$$d_{\max} = d \text{ eta } d_{\min} = d - IT$$

j eta js posizioak. Posizio hauetan perdoia zangalatran bezala dago erreferentzia-lerroan eta simetrikoki js-ren kasuan (3.4. irudia). Beraz,

$$d_{\max} > d > d_{\min}$$

$$d_s = -d_i = t/2$$

k posizioa. Berez bi **k** posizio daude: bata < 3 eta > 8 direnen kalitateentzat eta, bestea, 4tik 7rako kalitateentzat. Adierazitako kalitate horiei dagokien posizioan **k1** eta **k2** izango ditugu.

k1 posizioan, differentzia beherena zero eta differentzia gorena perdoiaren berdina da. Beraz:

$$d_{\max} = d + IT \text{ eta } d_{\min} = d$$

k2 posizioan, behe- eta goi-kotak, biak, erreferentzia-lerroaren gainean daude, hots:

$$d_{\max} > d < d_{\min}$$

m, n, p, r, s, t, u, v, x, y, z, za, zb, zc posizioak. Posizio hauetan kota maximoak eta minimoak erreferentzia-lerroaren gainean daude, hau da:

$$d_{\max} > d < d_{\min}$$

* Zuloei dagozkienak

A, B, C, CD, D, E, EF, F, FG, G posizioak. Posizio hauetan, differentzia gorena eta differentzia beherena positiboak dira. Beraz, perdoi guztiak erreferentzia-lerroaren gainean daude.

$$D_{\max} > D < D_{\min}$$

Posizio hauen balioak positiboak izanik **A**-tik hasita txikiagotuz doaz, **H** posizioan $\mathbf{D}_i = \mathbf{0}$ egin arte (3.4. irudia).

H posizioak ($D_i = 0$) diferentzia beherena zero du eta diferentzia gorena perdoiaren berdina da.

$$\mathbf{D}_{\min} = \mathbf{D} \text{ eta } \mathbf{D}_{\max} = \mathbf{D} + \mathbf{IT}$$

J eta Js posizioak. Posizio hauetan, ardatzetan bezala, perdoia zangalatran dago erreferentzia-lerroan eta simetrikoki **Js**-ren kasuan. (3.4. irudia)

K, M, N, posizioak zangalatran daude erreferentzia-lerroan edo bere azpian, kalitatearen arabera.

P, R, S, T, U, V, X, Y, Z, ZA, ZB eta ZC posizioak. Goiko kota eta behekoa, biak daude erreferentzia-lerroaren azpian, hau da:

$$\mathbf{D}_{\max} < \mathbf{D} > \mathbf{D}_{\min}$$

3.5. Erreferentzia-diferentziaren kalkulua

Erreferentzia-diferentziak kalkulatzeko, ondoko faktoreen funtziopean agertzen diren formula enpirikoak erabiltzen dira:

Dimentsioa D
Kalitatea IT

D dimentsioa neurri-sail bakoitzaren mugen balioen batezbesteko geometriko da.

Erreferentzia-diferentziak ardatzentzat 5. taulan ematen diren formulen arabera definitzen dira.

5. taula. Ardatzentzako erreferentzia-diferentziak.

Kokapena	Kalitatea	Diferentzia	Erreferentzia-diferentziaren balioak	
			mm-tan emandako D-rentzat	
a	Guztiak	d_s gorena	– (265 + 1,3 D)	D ≤ 120rentzat
b			– 3,5 D	D > 120rentzat
c			≈ – (140 + 0,85 D)	D ≤ 160rentzat
cd			≈ – 1,8 D	D > 160rentzat
d			– 52 D ^{0,2}	D ≤ 40rentzat
e			– (95 + 0,8 D)	D > 40rentzat
ef			c eta d-rentzat aurreikusitako balioen arteko batezbesteko geometrikoa	
f			– 16 D ^{0,44}	
fg			e eta f-rentzat aurreikusitako balioen arteko batezbesteko geometrikoa	
g			– 5,5 D ^{0,41}	
h	Guztiak	d_i beherena	f eta g-rentzat aurreikusitako balioen arteko batezbesteko geometrikoa	
js			– 2,5 D ^{0,34}	
j			0	
k			Bi diferentzia limiteak goitik eta behetik erreferentzia-lerroarekiko simetriko daude.	
k			Formularik ez	
k			+ 0,6 $\sqrt[3]{D}$	
k			0	
m			+ (IT7 – IT6)	
n			+ 5 D ^{0,34}	
p			+ IT7 + 0tik 5era	
r	Guztiak	d_i beherena	p eta s-rentzat aurreikusitako balioen arteko batezbesteko geometrikoa	
s			+ IT8 + 1etik 4ra	D ≤ 50
t			+ IT7 + 0,4 D	D > 50entzat
u			+ IT7 + 0,63 D	
v			+ IT7 + D	
x			+ IT7 + 1,25 D	
y			+ IT7 + 1,6 D	
z			+ IT7 + 2 D	
za			+ IT7 + 2,5 D	
zb			+ IT8 + 3,15 D	
zc			+ IT9 + 4 D	
			+ IT10 + 5 D	

Ardatzentzako lorturiko erreferenzia-diferentziak 6. taularen arabera biribiltzen dira.

6. taula

Balioak μ -tan	Baino handiago	5	45	60	100	200	300	560	600	800	1000	2000
Adierazten diren multiploetara biribildu	raino	45	60	100	200	300	560	600	800	1000	2000	—
	Kalitatea 11 eta finagodun oinarrizko perdoientzat	1	1	1	5	10	10	—	—	—	—	—
	a-tik g-ra ardatzen erreferenzia-diferentzientzat	1	2	5	5	10	10	20	20	20	50	—
	k-tik zc-ra ardatzen erreferenzia-diferentzientzat	1	1	1	2	2	5	5	10	20	50	100

Erreferenzia-diferentziak ZULOENTZAT, 7 eta 8. tauletan adierazitako erregelen arabera definitzen dira.

7. taula

ARAU OROKORRA:		
Zuloen differentziak eta ikur (letra eta kalitate) bereko zuloen differentziak erreferenzia-lerroarekiko zehazki simetrikoak dira.		
Beraz: D_i zuloaren differentzia beherena eta letra bereko zuloaren aurkako zeinudun d_s differentzia gorena berdinak dira.		
	N	9 kalitatea eta zakarragoa
	J, K, M, N	8. kalitateraino bera barne
	Ptik ZCraino	7. kalitateraino bera barne
$d_s = 0$ <p>Erregela berezia: $D_s = d_i$. Kalitate bateko zuloen D_s-a, ardatzaren letra berekoaren gehi d_i-a eta gradu bat finagoko kalitatearen balio berdina gehi 8. taulan kalitate horri dagokion gehikuntza du.</p>		

8. taula

Ardatzaren gradu bat finagoko diferentzia beherena zein den jakinda, zuloaren diferentzia gorena determinatzeko gehikuntza (K-tik ZC-rainoko zuloentzat).

Neurri-sailak mm-tan	3 raino	>3 tik 6 ra	>6 tik 10 era	>10 etik 18 ra	>18 tik 30 era	>30 etik 50 era	>50 etik 80 ra	>80 tik 120 ra	>120 tik 180 ra	>180 tik 250 era	>250 etik 355 era	>355 etik 400 era	>400 etik 500 era
Kalitateak	Gehikuntza $\Delta \mu$ -tan												
3	0	1	1	1	1,5	1,5	2	2	3	3	4	4	5
4	0	1,5	1,5	2	2	3	3	4	4	4	5	5	5
5	0	1	2	3	3	4	5	5	6	6	7	7	7
6	0	3	3	3	4	5	6	7	7	9	9	11	13
7	0	4	6	7	8	9	11	13	15	17	20	21	23
8	0	6	7	9	12	14	16	19	23	26	29	32	34

Aplikazio-adibidea

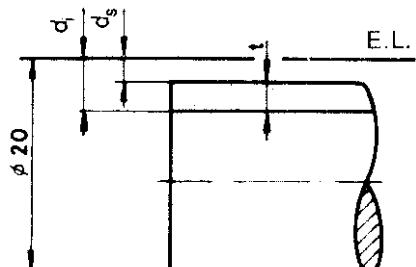
e perdoi-posizioan eta IT-12ko kalitateaz landuriko 3/5 irudiko ardatzean, kalkulatu:

- a) t perdoiaren balioa
- b) Erreferentzia-diferentziak

Ebazpidea:

a) Perdoiaren zabalgunea (t), 1. taularen arabera:

$$\text{IT-12rentzat} \rightarrow t = 160\text{i}$$

3.5. irudia.

Perdoi-unitateen kalkulua:

$$i = 0,45 \sqrt[3]{D} + (D/1000)$$

20 diametroa, 18tik 30era bitarteko 2. taulako 5. neurri-sailari dagokio. Beraz:

$$D = 18 \cdot 30 = 23,238 \text{ mm}$$

$$i = 0,45 \cdot 23,238 + (23,238/1000) = 1,3073 \mu$$

$$t = (160 \cdot 1,3072) = \mathbf{209,16} \mu$$

(4. taulan agertzen den balioarekin alderatu)

b) Erreferentzia-diferentziak

- Diferentzia gorena (d_s) 5. taula.

$$d_s = -(11 \cdot D^{0,41})$$

$$d_s = -(11 \cdot 23,238^{0,41}) = 39,95$$

Biribiltasuna 6. taularen arabera:

$$d_s = 40 \mu$$

- Diferentzia beherena (d_i)

$$d_i = -(d_s + t) = -(40 + 210) = -250 \mu$$

Kota honela adierazten da

$$\boxed{\text{Ø}20 \text{ e12} = \text{Ø} 20^{-0,250} \text{ }^{-0,040}}$$

Adibidea:

js perdoi-posizioan eta IT-8 kalitatearekin landu behar den 3.6. irudiko ardatzean, kalkulatu:

- a) t perdoiaren balioa
- b) Erreferentzia-diferentziak

Ebazpidea:

- a) Perdoiaren zabalgunea (t), 1. taularen arabera:

$$\text{IT-8rentzat } \rightarrow t = 25i$$

Perdoi-unitatearen kalkulua:

$$D = \sqrt{30 \cdot 50} = 38,73 \text{ mm}$$

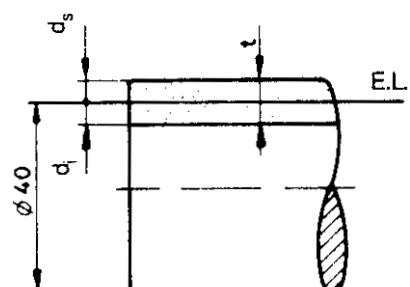
$$i = 0,45 \sqrt[3]{32,73} + (38,73/1000) = 1,56 \mu$$

$$t = 25 \cdot 1,56 = 39,03 \mu$$

3. taularen arabera biribilduta (1en multiploa)

$$t = 39 \mu$$

(4. taulan agertzen den balioarekin alderatu)

3.6. irudia.

b) Erreferentzia-diferentziak

Kasu honetan $d_s = -d_i = t/2 = 39/2 = 19,5$

$$d_s = 19,5 \mu$$

$$d_i = -19,5 \mu$$

Kotaren adierazpena

$$\boxed{\text{Ø}40 \text{ js } 8 = 40^{+0,019}_{-0,019}}$$

Adibidea:

k perdoi-posizioan eta IT-6 kalitatearekin landu behar den 3.7. irudiko ardatzean, kalkulatu:

- a) Perdoiaren balioa
- b) Erreferentzia-diferentziak

Ebazpidea:

- a) Perdoiaren zabalgunea (t), 4. taularen arabera.

$$t = 40 \mu$$

- b) Erreferentzia-diferentziak

- Diferentzia beherena (d_i), 5. taula.

$$d_i = 0,6 \sqrt[3]{D} = 0,6 \sqrt[3]{447,21} = 4,58 \mu$$

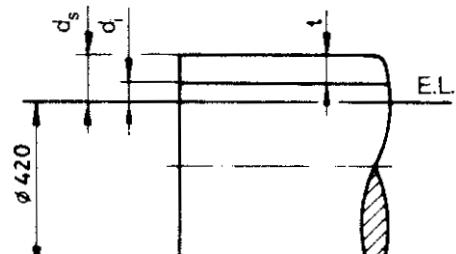
$$D = \sqrt{400 \cdot 500} = 447,21 \text{ mm}$$

6. taularen arabera biribilduz

$$d_i = 5 \mu$$

- Diferentzia gorena (d_s)

$$d_s = d_i + t = 5 + 40 = 45 \mu$$

3.7. irudia.

Kotaren adierazpena:

$$\boxed{\text{Ø}420 \text{ k6} = 420^{+0,045}_{+0,005}}$$

Adibidea:

E perdoi-posizioan eta IT-10 kalitatearekin landu behar den 3.8. irudiko piezan, kalkulatu:

- a) Perdoiaren balioa
- b) Erreferentzia-diferentziak

Ebazpidea:

- a) Perdoiaren zabalgunea (t), 4. taularen arabera:

$$t = 100$$

- b) Erreferentzia-diferentziak

- Diferentzia beherena (D_i), 7. taula.

$D_i = (50 \text{ e} 10)$ posizio eta kalitate bereko ardatzaren d_s diferentzia gorena, aurkako zeinuarekin.

Kalkula dezagun 50 e10 ardatzaren d_s , 5. taula erabiliz.

$$d_s = -11 \cdot D^{0,41}; \quad d = \sqrt{30 \cdot 50} = 38,73 \text{ mm}$$

$$d_s = -11 \cdot 38,73^{0,41} = -49,26 \mu$$

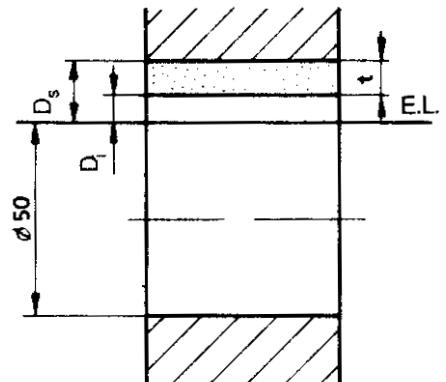
Biribiltasuna 6. taularen arabera

$$d_s = -50 \mu \quad D_i = 50 \mu$$

$$D_s = D_i + t = 50 + 100 = 150 \mu$$

Kotaren adierazpena:

$$50 \text{ E10} = 50^{+0,150}_{+0,050}$$

3.8. irudia.

Adibidea:

K perdoi-posizioan eta IT-6 kalitatearekin landu behar den 3/9 irudiko piezan, kalkulatu:

- a) Perdoiaren balioa
- b) Erreferentzia-diferentziak

Ebazpidea:

- a) Perdoiaren zabalgunea (t), 4. taularen arabera.

$$t = 22 \mu$$

- b) Erreferentzia-diferentziak

- Diferentzia gorena (D_s), 7. taula.

D_s = ardatzaren letra bereko eta gradu bat finagoko (90k5) kalitate berdina gehi 8. taulan kalitate horri dagokion gehikuntza.

Kalkula dezagun 90 k5 ardatzaren d_i , 5. taula erabiliz.

$$d_i = 0,6 \sqrt[3]{D} ; \quad d = \sqrt{80 \cdot 120} = 97,98 \text{ mm}$$

$$d_i = 0,6 \sqrt[3]{97,98} = 2,76 \mu$$

Biribilduz:

8. taularen arabera, gehikuntza $\Delta = 7$ balio du

$$D_s = (-d_i +) = -3 + 7 = 4 \mu$$

$$D_i = D_s - t = 4 - 22 = -18 \mu$$

Kotaren adierazpena:

$$90 \text{ K6} = 90^{+0,004}_{-0,018}$$

9. taula. Ardatzentzako erreferentzia-diferentziak.

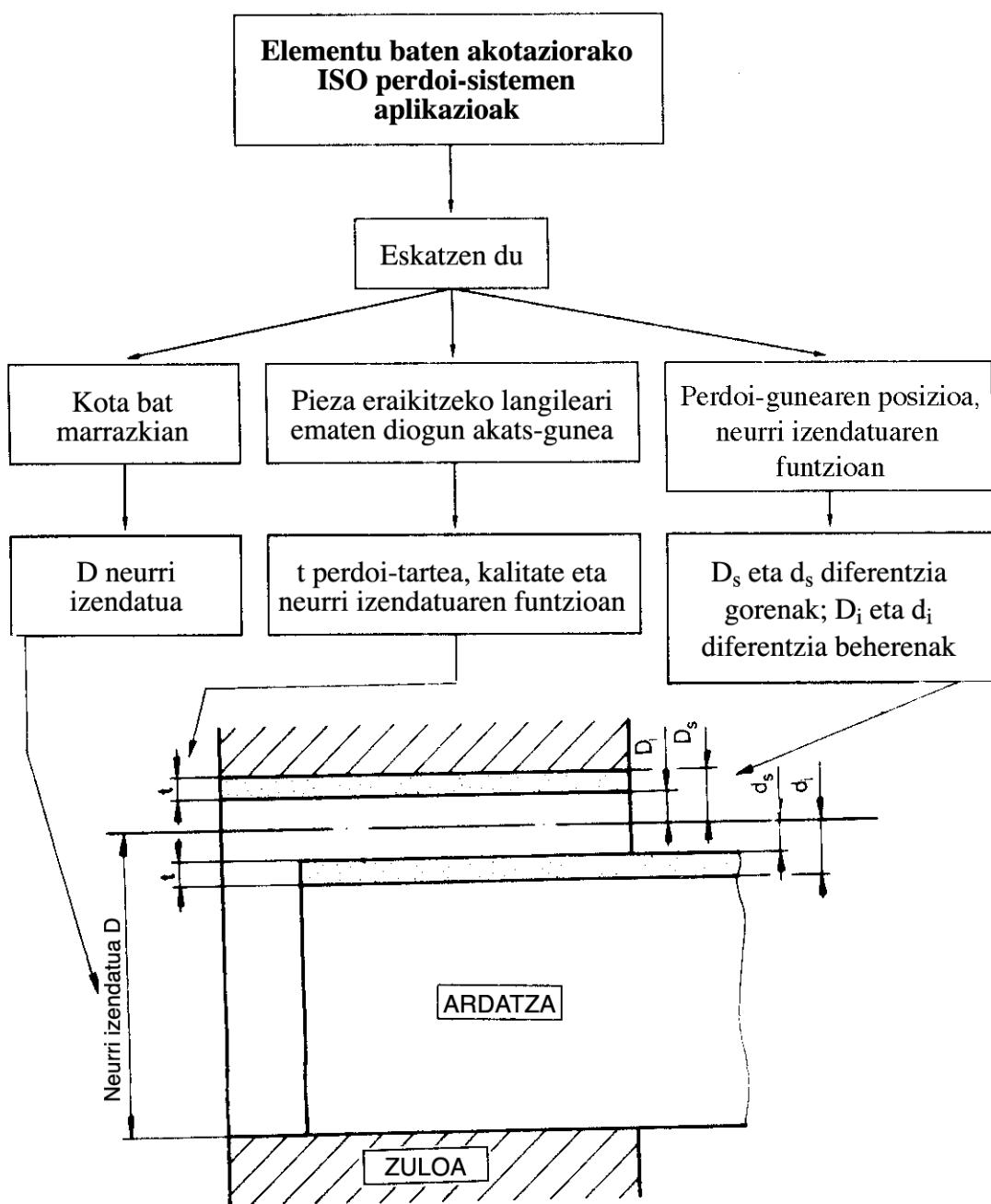
Perdoi-kokapena	Kalitatea	>baino raino zein-nua	Diametro izendatua mm-tan																								
			1	3	6	10	14	18	24	30	40	50	65	80	100	120	140	160	180	200	225	250	280	315	355	400	450
Neurri minimoak μ -tan DIN7152ren arabera																											
a		-	270	270	280	290	300	310	320	340	360	380	410	460	520	580	660	740	820	920	1050	1200	1350	1500	1650		
b		-	140	140	150	150	160	170	180	190	200	220	240	260	280	310	340	380	420	480	540	600	680	760	840		
c		-	60	70	80	95	110	120	130	140	150	170	180	200	120	230	240	260	280	300	320	360	400	440	490		
d		-	20	30	40	50	65	80	100	120	145				170		190		210		230						
e		-	14	20	25	32	40	50	60	72	85				100		110		125		135						
f		-	6	10	13	16	20	25	30	36	43				50		56		62		66						
g		-	2	4	5	6	7	9	10	12	14				15		17		18		20						
h		-	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0		0								
j*	5 eta 6	-	2	2	2	3	4	5	7	9	11				13		16		18		20						
j*	7	-	4	4	5	6	8	10	12	15	18				21		26		28		32						
js	Kalit. guzt.	Mugak, dagozkion kalitatearen $\pm 1/2$ ITri dagozkio																									
k	4tik 7ra	-	0	1	1	1	2	2	2	3	3				4		4		4		5						
k	> 8		0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0		0		0						
m		+	2	4	6	7	8	9	11	13	15				17		20		21		23						
n		+	4	8	10	12	15	17	20	23	27				31		34		37		40						
p		+	6	12	15	18	22	26	32	37	43				50		56		62		68						
r		+	10	15	19	23	28	34	41	43	51	54	63	65	68	77	80	84	94	98	108	114	126	132			
s		+	14	19	23	28	35	43	53	59	71	79	92	100	108	122	130	140	158	170	190	208	232	252			
t		+	-	-	-	-	-	41	48	54	66	75	91	104	122	134	146	166	180	195	218	240	268	294	330	360	
u		+	18	23	28	33	41	48	60	70	87	102	124	144	170	190	210	236	258	284	315	350	390	435	490	540	
v		+	-	-	-	-	39	47	55	68	81	102	120	146	172	202	228	252	284	310	340	385	425	475	530	595	660
x		+	20	28	34	40	45	54	64	80	97	122	146	178	210	248	280	310	350	385	425	475	525	590	660	740	820
y		+	-	-	-	-	-	63	75	94	114	144	174	214	254	300	340	380	425	470	520	580	650	730	820	920	1000
z		+	26	35	42	50	60	73	86	112	136	172	210	258	310	365	415	465	520	575	640	710	790	900	1000	1100	1250
za		+	32	42	52	64	77	98	118	146	180	226	274	335	400	470	535	600	670	740	820	920	1000	1150	1300	1450	1600
zb		+	40	50	67	90	108	136	160	200	242	300	360	445	525	620	700	780	880	960	1050	1200	1300	1500	1650	1850	2100
zc		+	60	80	97	130	150	188	218	274	325	405	480	585	690	800	900	1000	1150	1250	1350	1550	1700	1900	2100	2400	2600

10. taula. Zuloentzako erreferentzia-diferentziak.

Perdoi- -kokapena	Kalitatea	>bai- no raino zei- nua	Diametro izendatuak mm-tan																								
			1	3	6	10	14	18	24	30	40	50	65	80	100	120	140	160	180	200	225	250	280	315	355	400	450
			3	6	10	14	18	24	30	40	50	65	80	100	120	140	160	180	200	225	250	280	315	355	400	450	500
Neurri minimoak μ -tan DIN7152ren arabera																											
A	Kalitate guziak	+	270	270	280	290	300	310	320	340	360	380	410	460	520	580	660	740	820	920	1050	1200	1350	1500	1650		
B		+	140	140	150	150	160	170	180	190	200	220	240	260	280	310	340	380	420	480	540	600	680	760	840		
C		+	60	70	80	95	110	120	130	140	150	170	180	200	120	230	240	260	280	300	320	360	400	440	480		
D		+	20	30	40	50	65	80	100	120		145			170			190		210		230					
E		+	14	20	25	32	40	50	60	72		85			100			110		125		135					
F		+	6	10	13	16	20	25	30	36		43			50			56		62		66					
G		+	2	4	5	6	7	9	10	12		14			15			17		18		20					
H			0	0	0	0	0	0	0	0		0			0			0		0		0					
J*	6	+	2	5	5	6	8	10	13	16		18			22			25		29		33					
J*	7	+	4	6	8	10	12	14	18	22		26			30			36		39		43					
J*	8	+	6	10	12	15	20	24	28	34		41			47			55		60		66					
JS	Kalit. guzt.	Mugak, dagozkion kalitatearen $\pm 1/2$ ITri dagozkio																									
K	5	+	0	0	1	2	1	2	3	2	3				2		3		3		2						
K	6	+	0	2	2	2	2	3	4	4	4				5		5		7		8						
K	7	+	0	3	5	6	6	7	9	10	12				13		16		17		18						
K	8	+	0	5	6	8	10	12	14	16	20				22		25		28		29						
M	6	-	2	1	3	4	4	4	5	6	8				8		9		10		10						
M	7	-	2	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0		0		0						
M	8	-	-2	+2	+1	+2	+4	+5	+5	+6	+8				+9		+9		+11		+11						
M	> 9	-	2	4	6	7	8	9	11	13	15				17		20		21		23						
N	6	-	4	5	7	9	11	12	14	16	20				22		25		26		27						
N	7	-	4	4	4	5	7	8	9	10	12				14		14		16		17						
N	8	-	4	2	3	3	3	4	4	4	4				5		5		5		6						
N	> 9	-	4	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0		0		0						
P	6	-	6	9	12	15	18	21	26	30	36				41		47		51		55						
R	-	10	12	16	20	24	29	35	37	44	47	56	58	61	68	71	75	85	89	97	103	113	119				
S	-	14	16	20	25	31	38	47	53	64	72	85	93	101	113	121	131	149	161	179	197	219	239				
T	-	-	-	-	-	-	37	43	49	60	69	84	97	115	127	139	157	171	187	209	231	257	283	317	347		
U	-	18	20	25	30	37	44	55	65	81	96	117	137	163	183	203	227	249	275	306	341	379	424	477	527		
V	-	-	-	-	-	39	43	51	63	76	96	114	139	165	195	221	245	275	301	331	376	416	464	519	582	647	
X	-	20	25	31	37	42	50	60	75	92	116	140	171	203	241	273	303	341	376	416	466	516	579	649	727	807	
Y	-	-	-	-	-	59	71	89	109	138	168	207	247	293	333		416	461	511	571	641	719	809	907	987		
Z	-	26	32	39	47	57	69	84	107	131	166	204	251	303	358	408	458	511	566	631	701	781	889	989	1087	1237	
ZA	-	32	39	49	61	74	94	114	143	175	220	268	328	393	463	528	593	661	731	811	911	991	1139	1289	1437	1587	
ZB	-	40	47	64	57	105	132	156	195	237	294	354	438	518	613	693	773	871	951	1041	1191	1291	1489	1639	1837	2087	
ZC	6	-	60	77	94	127	147	184	214	269	320	399	474	578	683	793	893	993	1141	1241	1341	1541	1691	1889	2089	2387	2587

10. taularen jarraipena

Perdoi-kokapena	Kalitatea	>baino raino zein nua	Diametro izendatua mm-tan																										
			1 3	3 6	6 10	10 14	14 18	18 24	24 30	30 40	40 50	50 65	65 80	80 100	100 120	120 140	140 160	160 180	180 200	200 225	225 250	250 280	280 315	315 355	355 400	400 450	450 500		
Neurri minimoak μ -tan DIN7152ren arabera																													
P	7	-	6	8	9	11	14	17	21	24	28	33	36	40	44	48	52	56	60	63	67	74	78	87	93	103	109		
R		-	10	11	13	16	20	25	30	32	38	41	48	50	53	60	63	67	74	78	87	93	103	109					
S		-	14	15	17	21	27	34	42	48	58	66	77	85	93	105	113	123	138	150	169	187	209	229					
T		-	-	-	-	-	-	33	39	45	55	64	78	91	107	119	131	149	163	179	198	220	247	273	307	337			
U		-	18	19	22	26	33	40	51	61	76	91	111	131	155	175	195	219	241	267	295	330	369	414	467	517			
V		-	-	-	-	-	32	39	47	59	72	91	109	133	159	187	213	237	267	293	323	365	405	454	509	572	637		
X		-	20	24	28	33	38	46	56	71	88	111	135	165	197	233	265	295	333	368	408	455	505	569	639	717	797		
Y		-	-	-	-	-	-	55	67	85	105	133	163	201	241	235	325	365	408	453	503	560	630	709	799	897	977		
Z		-	26	31	36	43	53	65	80	103	127	161	199	245	297	350	400	450	503	558	623	690	770	879	979	1077	1227		
ZA		-	32	38	46	57	70	90	110	139	171	215	263	322	387	455	520	585	653	723	803	900	980	1129	1279	1427	1577		
ZB		-	40	46	61	83	101	128	152	191	233	289	349	432	512	605	685	765	863	943	1033	1180	1280	1479	1629	1827	2077		
ZC	7	-	60	76	91	123	143	180	210	265	215	394	469	572	677	785	885	985	1133	1233	1333	1530	1680	1879	2079	2377	2577		
P	> 8	-	6	12	15	18	22	26	32	37	43	50	56	62	68	74	80	84	94	98	108	114	126	132					
R		-	10	15	19	23	28	34	41	43	51	54	63	65	68	77	80	84	94	98	108	114	126	132					
S		-	14	19	23	28	35	43	53	59	71	79	92	100	108	122	130	140	158	170	190	208	232	252					
T		-	-	-	-	-	-	41	48	54	66	75	91	104	122	134	146	166	180	196	218	240	268	294	330	360			
U		-	18	23	28	33	41	48	60	70	87	102	124	144	170	190	210	236	258	284	315	350	390	435	490	540			
V		-	-	-	-	-	39	47	55	68	81	102	120	146	172	202	228	252	284	310	340	385	425	475	530	595	660		
X		-	20	28	34	40	45	54	64	80	97	122	146	178	210	248	280	310	350	385	425	475	525	590	660	740	820		
Y		-	-	-	-	-	63	75	94	114	144	174	214	254	300	340	380	425	470	520	580	650	730	820	920	1000			
Z		-	26	35	42	50	60	73	86	112	136	172	210	258	310	365	415	465	520	575	640	710	790	900	1000	1100	1250		
ZA		-	32	42	52	64	77	98	118	146	180	226	274	335	400	470	535	600	670	740	820	920	1000	1150	1300	1450	1600		
ZB		-	40	50	67	90	108	136	160	200	242	300	360	445	525	620	700	780	880	960	1050	1200	1300	1500	1650	1850	2100		
ZC	> 8	-	60	80	97	130	150	188	218	274	325	405	480	585	690	800	900	1000	1150	1250	1350	1550	1700	1900	2100	2400	2600		

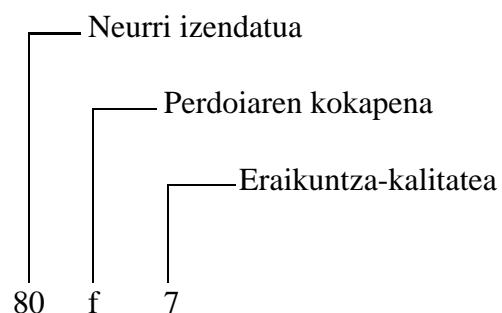
3.9. irudia.

3.6. Perdoiaren izendapena

Perdoiaren izendapenean ondoko datu hauek aipatu behar dira.

Neurri izendatua
Perdoiaren kokapena
Eraikuntza-kalitatea

Adibidea:

11. taula. Ardatzentsako ISO perdoiak.

Izendapen Labur-dura	Kalita-tea	Diferen-tzia	>1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra	
a	9	gorena beherena	-270 -295	-270 -300	-280 -316	-290 -333	-300 -352	-310 -372	-320 -382	-340 -414	-360 -434	-380 -467	-410 -497	
	11	g. b.	-270 -330	-270 -345	-280 -370	-290 -400	-300 -430	-310 -470	-320 -480	-340 -530	-360 -550	-380 -600	-410 -630	
	12	g. b.	-270 -360	-270 -390	-280 -430	-290 -470	-300 -510	-310 -560	-320 -570	-340 -640	-360 -660	-380 -730	-410 -760	
	13	g. b.	-270 -410	-270 -450	-280 -500	-290 -560	-300 -630	-310 -700	-320 -710	-340 -800	-360 -820	-380 -920	-410 -950	
b	8	g. b.	-140 -154	-140 -158	-150 -172	-150 -177	-160 -193	-170 -209	-180 -219	-190 -236	-200 -246	-220 -274	-240 -294	
	9	g. b.	-140 -165	-140 -170	-150 -186	-150 -193	-160 -212	-170 -232	-180 -242	-190 -264	-200 -274	-220 -307	-240 -327	
	10	g. b.	-140 -180	-140 -188	-150 -208	-150 -220	-160 -244	-170 -270	-180 -280	-190 -310	-200 -320	-220 -360	-240 -380	
	11	g. b.	-140 -200	-140 -215	-150 -240	-150 -260	-160 -290	-170 -330	-180 -340	-190 -380	-200 -390	-220 -440	-240 -460	
	12	g. b.	-140 -230	-140 -260	-150 -300	-150 -330	-160 -370	-170 -420	-180 -430	-190 -490	-200 -500	-220 -570	-240 -590	
	13	g. b.	-140 -280	-140 -320	-150 -370	-150 -420	-160 -490	-170 -560	-180 -570	-190 -650	-200 -660	-220 -760	-240 -780	
c	8	g. b.	-60 -74	-70 -88	-80 -102	-95 -122	-110 -143	-120 -159	-130 -169	-140 -186	-150 -196	-170 -224	-180 -234	
	9	g. b.	-60 -85	-70 -100	-80 -116	-95 -138	-110 -162	-120 -182	-130 -192	-140 -214	-150 -224	-170 -257	-180 -267	
	10	g. b.	-60 -100	-70 -118	-80 -138	-95 -165	-110 -194	-120 -220	-130 -230	-140 -260	-150 -270	-170 -310	-180 -320	
	11	g. b.	-60 -120	-70 -145	-80 -170	-95 -205	-110 -240	-120 -280	-130 -290	-140 -330	-150 -340	-170 -390	-180 -400	
Izendapen Labur-dura	Kalita-tea	Diferen-tzia	120tik 140ra	>140tik 160ra	>160tik 180ra	>180tik 200era	>200etik 225era	>225etik 250era	>250etik 280ra	>280tik 315era	>315etik 355era	>355etik 400era	>400etik 450era	>450etik 500era
a	9	g. b.	-460 -560	-520 -620	-580 -680	-660 -775	-740 -855	-820 -935	-920 -1050	-1050 -1180	-1200 -1340	-1350 -1490	-1500 -1655	-1650 -1805
	11	g. b.	-460 -710	-520 -770	-580 -830	-660 -950	-740 -1030	-820 -1110	-920 -1240	-1050 -1370	-1200 -1560	-1350 -1710	-1500 -1900	-1650 -2050
	12	g. b.	-460 -860	-520 -920	-580 -980	-660 -1120	-740 -1200	-820 -1280	-920 -1440	-1050 -1570	-1200 -1770	-1350 -1920	-1500 -2130	-1650 -2280
	13	g. b.	-460 -1090	-520 -1150	-580 -1210	-660 -1380	-740 -1460	-820 -1540	-920 -1730	-1050 -1860	-1200 -2090	-1350 -2240	-1500 -2470	-1650 -2620
b	8	g. b.	-260 -323	-280 -343	-310 -373	-340 -412	-380 -452	-420 -492	-480 -561	-540 -621	-600 -689	-680 -769	-760 -857	-840 -937
	9	g. b.	-260 -360	-280 -380	-310 -410	-340 -455	-380 -495	-420 -535	-480 -610	-540 -670	-600 -740	-680 -820	-760 -915	-840 -995
	10	g. b.	-260 -420	-280 -440	-310 -470	-340 -525	-380 -565	-420 -605	-480 -690	-540 -750	-600 -830	-680 -910	-760 -1010	-840 -1090
	11	g. b.	-260 -510	-280 -530	-310 -560	-340 -630	-380 -670	-420 -710	-480 -800	-540 -860	-600 -960	-680 -1040	-760 -1160	-840 -1240
	12	g. b.	-260 -660	-280 -680	-310 -710	-340 -800	-380 -840	-420 -880	-480 -1000	-540 -1060	-600 -1170	-680 -1250	-760 -1390	-840 -1470
	13	g. b.	-260 -890	-280 -910	-310 -940	-340 -1060	-380 -1100	-420 -1140	-480 -1290	-540 -1350	-600 -1490	-680 -1570	-760 -1730	-840 -1810
c	8	g. b.	-200 -263	-210 -273	-230 -293	-240 -312	-260 -332	-280 -352	-300 -381	-330 -411	-360 -449	-400 -489	-440 -537	-480 -577
	9	g. b.	-200 -300	-210 -310	-230 -330	-240 -355	-260 -375	-280 -395	-300 -430	-330 -460	-360 -500	-400 -540	-440 -595	-480 -635
	10	g. b.	-200 -360	-210 -370	-230 -390	-240 -425	-260 -445	-280 -465	-300 -510	-330 -540	-360 -590	-400 -630	-440 -690	-480 -730
	11	g. b.	-200 -450	-210 -460	-230 -480	-240 -530	-260 -550	-280 -570	-300 -620	-330 -650	-360 -720	-400 -760	-440 -840	-480 -880

11. taularen jarraipena.

Izendapen laburta Labur-dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	>1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
d	8	gorena beherena	-20 -34	-30 -48	-40 -62	-50 -77	-65 -98	-80 -119	-100 -146	-120 -174	-145 -208	-170 -242	-190 -271	-210 -299	-230 -327
	9	g. b.	-20 -45	-30 -60	-40 -76	-50 -93	-65 -117	-80 -142	-100 -174	-120 -207	-145 -245	-170 -285	-190 -320	-210 -350	-230 -385
	10	g. b.	-20 -60	-30 -78	-40 -98	-50 -120	-65 -149	-80 -180	-100 -220	-120 -260	-145 -305	-170 -355	-190 -400	-210 -440	-230 -480
	11	g. b.	-20 -80	-30 -105	-40 -130	-50 -160	-65 -195	-80 -240	-100 -290	-120 -340	-145 -395	-170 -460	-190 -510	-210 -570	-230 -630
	12	g. b.	-20 -110	-30 -150	-40 -190	-50 -230	-65 -275	-80 -330	-100 -400	-120 -470	-145 -545	-170 -630	-190 -710	-210 -780	-230 -860
	13	g. b.	-20 -160	-30 -210	-40 -260	-50 -320	-65 -395	-80 -470	-100 -560	-120 -660	-145 -775	-170 -890	-190 -1000	-210 -1100	-230 -1200
e	7	g. b.	-14 -23	-20 -32	-25 -40	-32 -50	-40 -61	-50 -75	-60 -90	-72 -107	-85 -125	-100 -146	-110 -162	-125 -182	-135 -198
	8	g. b.	-14 -28	-20 -38	-25 -47	-32 -59	-40 -73	-50 -89	-60 -106	-72 -126	-85 -148	-100 -172	-110 -191	-125 -214	-135 -232
	9	g. b.	-14 -39	-20 -50	-25 -61	-32 -75	-40 -92	-50 -112	-60 -134	-72 -159	-85 -185	-100 -215	-110 -240	-125 -265	-135 -290
Izendapen laburta Labur-dura	Kalita- tea	Diferen- tzia	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
f	6	g. b.	-7 -14	-10 -18	-13 -22	-16 -27	-20 -33	-25 -41	-30 -49	-36 -58	-43 -68	-50 -79	-56 -88	-62 -98	-68 -108
	7	g. b.	-7 -16	-10 -22	-13 -28	-16 -34	-20 -41	-25 -50	-30 -60	-36 -71	-43 -83	-50 -96	-56 -108	-62 -119	-68 -131
	8	g. b.	-7 -21	-10 -28	-13 -35	-16 -43	-20 -53	-25 -64	-30 -76	-36 -90	-43 -106	-50 -122	-56 -137	-62 -151	-68 -165
g	5	g. b.	-3 -8	-4 -9	-5 -11	-6 -14	-7 -16	-9 -20	-10 -23	-12 -27	-14 -32	-15 -35	-17 -40	-18 -43	-20 -47
	6	g. b.	-3 -10	-4 -12	-5 -14	-6 -17	-7 -20	-9 -25	-10 -29	-12 -34	-14 -39	-15 -44	-17 -49	-18 -54	-20 -60
h	5	g. b.	0 -5	0 -5	0 -6	0 -8	0 -9	0 -11	0 -13	0 -15	0 -18	0 -20	0 -23	0 -25	0 -27
	6	g. b.	0 -7	0 -8	0 -9	0 -11	0 -13	0 -16	0 -19	0 -22	0 -25	0 -29	0 -32	0 -36	0 -40
	7	g. b.	0 -9	0 -12	0 -15	0 -18	0 -21	0 -25	0 -30	0 -35	0 -40	0 -46	0 -52	0 -57	0 -63
	8	g. b.	0 -14	0 -18	0 -22	0 -27	0 -33	0 -39	0 -46	0 -54	0 -63	0 -72	0 -81	0 -89	0 -97
	9	g. b.	0 -25	0 -30	0 -36	0 -43	0 -52	0 -62	0 -74	0 -87	0 -100	0 -115	0 -130	0 -140	0 -155
	10	g. b.	0 -40	0 -48	0 -58	0 -70	0 -84	0 -100	0 -120	0 -140	0 -160	0 -185	0 -210	0 -230	0 -250
	11	g. b.	0 -50	0 -75	0 -90	0 -110	0 -130	0 -160	0 -190	0 -220	0 -250	0 -290	0 -320	0 -360	0 -400
	12	g. b.	0 -90	0 -120	0 -150	0 -180	0 -210	0 -250	0 -300	0 -350	0 -400	0 -460	0 -520	0 -570	0 -630
	13	g. b.	0 -140	0 -180	0 -220	0 -270	0 -330	0 -390	0 -450	0 -540	0 -630	0 -720	0 -810	0 -890	0 -970
	14	g. b.	0 -250	0 -300	0 -360	0 -430	0 -520	0 -620	0 -740	0 -870	0 -1000	0 -1150	0 -1300	0 -1400	0 -1550
	15	g. b.	0 -400	0 -480	0 -580	0 -700	0 -840	0 -1000	0 -1200	0 -1400	0 -1600	0 -1850	0 -2100	0 -2300	0 -250
	16	g. b.	0 -600	0 -750	0 -900	0 -1100	0 -1300	0 -1600	0 -1900	0 -2200	0 -2500	0 -2900	0 -3200	0 -3600	0 -4000
	17	g. b.	-	-	0 -1500	0 -1800	0 -2100	0 -2500	0 -3000	0 -3500	0 -4000	0 -4600	0 -5200	0 -5700	0 -6300
	18	g. b.	-	-	-	0 -2700	0 -3300	0 -3900	0 -4600	0 -5400	0 -6300	0 -7200	0 -8100	0 -8900	0 -9700

11. taularen jarraipena.

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	>1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
j	5	gorena beherena	+4 -1	+4 -1	+4 -2	+3 -3	+5 -4	+6 -5	+6 -7	+6 -9	+7 -11	+7 -13	+7 -16	+7 -18	+7 -20
	6	g. b.	+6 -1	+7 -1	+7 -2	+8 -3	+9 -4	+11 -5	+12 -7	+13 -9	+14 -11	+16 -13	+16 -16	+18 -18	+20 -20
	7	g. b.	+7 -2	+9 -3	+10 -5	+12 -6	+13 -8	+15 -10	+18 -12	+20 -15	+22 -18	+25 -21	+26 -26	+29 -28	+31 -32
	8	g. b.	+7 -7	+9 -9	+11 -11	+14 -13	+17 -16	+20 -19	+23 -23	+27 -27	+32 -31	+36 -36	+41 -40	+45 -44	+49 -48
	9	g. b.	+13 -12	+15 -15	+18 -18	+22 -21	+26 -26	+31 -31	+37 -37	+44 -43	+50 -50	+58 -57	+65 -65	+70 -70	+78 -77
	10	g. b.	+20 -20	+24 -24	+29 -29	+35 -35	+42 -42	+50 -50	+60 -60	+70 -70	+80 -80	+93 -92	+105 -105	+115 -115	+125 -125
	11	g. b.	+30 -30	+38 -37	+45 -45	+55 -55	+65 -65	+80 -80	+95 -95	+110 -110	+125 -125	+145 -145	+160 -160	+180 -180	+200 -200
	12	g. b.	+45 -45	+60 -60	+75 -75	+90 -90	+105 -105	+125 -125	+150 -150	+175 -175	+200 -200	+230 -230	+260 -260	+285 -285	+315 -315
	13	g. b.	+70 -70	+90 -90	+110 -110	+135 -135	+165 -165	+195 -195	+230 -230	+270 -270	+315 -315	+360 -360	+405 -405	+445 -445	+485 -485
	14	g. b.	+125 -125	+150 -150	+180 -180	+215 -215	+260 -260	+310 -310	+370 -370	+435 -435	+500 -500	+575 -575	+650 -650	+700 -700	+775 -775
	15	g. b.	+200 -200	+240 -240	+290 -290	+350 -350	+420 -420	+500 -500	+600 -600	+700 -700	+800 -800	+925 -925	+1050 -1050	+1150 -1150	+1250 -1250
	16	g. b.	+300 -300	+375 -375	+450 -450	+550 -550	+650 -650	+800 -800	+950 -950	+1100 -1100	+1250 -1250	+1450 -1450	+1600 -1600	+1800 -1800	+2000 -2000
	17	g. b.	- -	- -	+750 -750	+900 -900	+1050 -1050	+1250 -1250	+1500 -1500	+1750 -1750	+2000 -2000	+2300 -2300	+2600 -2600	+2850 -2850	+3150 -3150
	18	g. b.	- -	- -	- -	+1350 -1350	+1650 -1650	+1950 -1950	+2300 -2300	+2700 -2700	+3150 -3150	+3600 -3600	+4050 -4050	+4450 -4450	+4850 -4850
k	5	g. b.	- -	- +	+7 +1	+9 +1	+11 +2	+13 +2	+15 +2	+18 +3	+21 +3	+24 +4	+27 +4	+29 +4	+32 +5
	6	g. b.	- -	- +	+10 +1	+12 +2	+15 +2	+18 +2	+21 +2	+25 +3	+28 +3	+33 +4	+36 +4	+40 +4	+45 +5
	7	g. b.	- -	- +	+16 +1	+19 +1	+23 +2	+27 +2	+32 +2	+36 +3	+43 +3	+50 +4	+56 +4	+61 +4	+68 +5
	8	g. b.	+14 0	+18 0	+22 0	+27 0	+33 0	+39 0	+46 0	+54 0	+63 0	+72 0	+81 0	+89 0	+97 0
	9	g. b.	+25 0	+30 0	+36 0	+43 0	+52 0	+62 0	+74 0	+87 0	+100 0	+115 0	+130 0	+140 0	+155 0
	10	g. b.	+40 0	+48 0	+58 0	+70 0	+84 0	+100 0	+120 0	+140 0	+160 0	+185 0	+210 0	+230 0	+250 0
	11	g. b.	+60 0	+75 0	+90 0	+110 0	+130 0	+160 0	+190 0	+220 0	+250 0	+290 0	+320 0	+360 0	+400 0
m	5	g. b.	+7 +2	+9 +4	+12 +6	+15 +7	+17 +8	+20 +9	+24 +11	+28 +13	+33 +15	+37 +17	+43 +20	+46 +21	+50 +23
	6	g. b.	+9 +2	+12 +4	+15 +6	+18 +7	+21 +8	+25 +9	+30 +11	+35 +13	+40 +15	+46 +17	+52 +20	+57 +21	+63 +23
	7	g. b.	- -	- +	+21 +6	+25 +7	+29 +8	+34 +9	+41 +11	+48 +13	+55 +15	+63 +17	+72 +20	+78 +21	+86 +23
n	5	g. b.	+11 +6	+13 +8	+16 +10	+20 +12	+24 +15	+28 +17	+33 +20	+38 +23	+45 +27	+51 +31	+57 +34	+62 +37	+67 +40
	6	g. b.	+13 +6	+16 +8	+19 +10	+23 +12	+28 +15	+33 +17	+39 +20	+45 +23	+52 +27	+60 +31	+66 +34	+73 +37	+80 +40
	7	g. b.	+15 +6	+20 +8	+25 +10	+30 +12	+36 +15	+42 +17	+50 +20	+58 +23	+67 +27	+77 +31	+86 +34	+94 +37	+103 +40

11. taularen jarraipena.

Izendapen laburta Laburdura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	>1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 14era	>14etik 18ra	>18tik 24era	>24etik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
p	5	gorena beherena	+14 +9	+17 +12	+21 +15	+26 +18	+31 +22	+37 +26	+45 +32	+52 +37					
	6	g. b.	+16 +9	+20 +12	+24 +15	+29 +18	+35 +22	+42 +26	+51 +32	+59 +37					
	7	g. b.	+18 +9	+24 +12	+30 +15	+36 +18	+43 +22	+51 +26	+62 +32	+72 +37					
	8	g. b.	+23 +9	+30 +12	+37 +15	+45 +18	+55 +22	+65 +26	+78 +32	+91 +37					
r	5	g. b.	+17 +12	+20 +15	+25 +19	+31 +23	+37 +28	+45 +34	+54 +43	+66 +51	+69 +54				
	6	g. b.	+19 +12	+23 +15	+28 +19	+34 +23	+41 +28	+50 +34	+60 +41	+62 +43	+73 +51	+76 +54			
	7	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+88 +54		
	8	g. b.	+29 +15	+37 +19	+45 +23	+55 +28	+68 +35	+82 +43	+99 +53	+105 +59	+125 +71	+133 +79	+165 +79	+158 +71	+165 +79
s	5	g. b.	+20 +15	+24 +19	+29 +23	+36 +28	+44 +35	+54 +43	+66 +53	+72 +59	+86 +71				
	6	g. b.	+22 +15	+27 +19	+32 +23	+39 +28	+48 +35	+59 +43	+72 +53	+78 +59	+93 +71	+101 +79			
	7	g. b.	+24 +15	+31 +19	+38 +23	+46 +28	+56 +35	+68 +43	+83 +53	+89 +59	+106 +71	+114 +79			
	8	g. b.	+29 +15	+37 +19	+45 +23	+55 +28	+68 +35	+82 +43	+99 +53	+105 +59	+125 +71	+133 +79	+165 +79	+158 +71	+165 +79
	9	g. b.	+40 +15	+49 +19	+59 +23	+71 +28	+87 +35	+105 +43	+127 +53	+133 +59	+158 +71	+165 +79	+165 +79	+158 +71	+165 +79
t	5	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+50 +41	+59 +48	+65 +54	+79 +66	— —	— —	— —	— —
	6	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+54 +41	+64 +48	+70 +54	+85 +66	+94 +75	+113 +91	+126 +104	
	7	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+79 +54	+96 +66	+105 +75	+126 +91	+139 +104	
	8	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+158 +104	
u	5	g. b.	+23 +18	+28 +23	+34 +28	+41 +38	+50 +41	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
	6	g. b.	+25 +18	+31 +23	+37 +28	+44 +33	+54 +41	+61 +48	+76 +60	+86 +70	+106 +87	+121 +102	+146 +124	+166 +144	+166 +144
	7	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+69 +48	+85 +60	+95 +70	+117 +87	+132 +102	+159 +124	+179 +144	+179 +144
	8	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+81 +48	+99 +60	+109 +70	+133 +87	+148 +102	+178 +124	+198 +144	+198 +144
	9	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+100 +48	+122 +60	+132 +70	+161 +87	+176 +102	+211 +124	+231 +144	+231 +144
	10	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+170 +70	+207 +87	+222 +102	+264 +124	+284 +144	+284 +144
	11	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+364 +144	
x	6	g. b.	+29 +22	+36 +28	+43 +34	+51 +40	+56 +45	+67 +54	+77 +64	+96 +80	+113 +97	+141 +122	— —	— —	— —
	7	g. b.	+31 +22	+40 +28	+49 +34	+58 +40	+63 +45	+75 +54	+85 +64	+105 +80	+122 +97	+132 +122	+176 +146	+213 +178	+245 +210
	8	g. b.	+36 +22	+46 +28	+56 +34	+67 +40	+72 +45	+87 +54	+97 +64	+119 +80	+136 +97	+158 +122	+192 +146	+232 +178	+264 +210
	9	g. b.	+47 +22	+56 +28	+70 +34	+83 +40	+88 +45	+106 +54	+116 +64	+142 +80	+139 +97	+196 +122	+220 +146	+265 +178	+297 +210
	10	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	+115 +45	+138 +54	+148 +64	+180 +80	+197 +97	+242 +122	+318 +146	+350 +210
	11	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+312 +122	+336 +146	+398 +178	+430 +210	+430 +210
z	6	g. b.	+35 +28	+43 +35	+51 +42	+61 +50	+71 +60	+86 +73	+101 +88	+126 +112	— —	— —	— —	— —	— —
	7	g. b.	+37 +28	+47 +35	+57 +42	+65 +50	+78 +60	+94 +73	+109 +88	+137 +112	+161 +136	+202 +172	— —	— —	— —
	8	g. b.	+42 +28	+53 +35	+64 +42	+77 +50	+87 +60	+106 +73	+121 +88	+151 +112	+175 +136	+218 +172	+256 +172	+312 +172	+364 +258
	9	g. b.	+53 +28	+65 +35	+78 +42	+93 +50	+103 +60	+125 +73	+140 +88	+174 +112	+198 +136	+246 +172	+284 +210	+345 +258	+397 +310
	10	g. b.	+68 +28	+83 +35	+100 +42	+120 +50	+130 +60	+157 +73	+172 +88	+212 +112	+236 +136	+292 +172	+330 +210	+398 +258	+450 +310
	11	g. b.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	+216 +88	+272 +112	+296 +136	+362 +172	+400 +210	+478 +258	+630 +310

11. taularen jarraipena.

	Izendapen laburtua Laburdura	Diferen- tzia Δ	>120tik 140ra	>140tik 160ra	>160tik 180ra	>180tik 200era	>200etik 225era	>225etik 250era	>250etik 280ra	>280tik 315era	>315etik 355era	>355etik 400era	>400etik 450era	>450etik 500era	
p	5	gorena beherena	+61 +43			+70 +50		+79 +56		+87 +62		+95 +68			
	6	g. b.	+68 +43			+79 +50		+88 +56		+98 +62		+108 +68			
	7	g. b.	+83 +43			+96 +50		+108 +56		+119 +62		+131 +68			
	8	g. b.	+106 +43			+122 +50		+137 +56		+151 +62		+165 +68			
r	5	g. b.	+81 +63	+83 +65	+86 +68	+97 +77	+100 +80	+104 +84	+117 +94	+121 +98	+133 +108	+139 +114	+153 +126	+159 +132	
	6	g. b.	+88 +63	+90 +65	+93 +68	+106 +77	+109 +80	+113 +84	+126 +94	+130 +98	+144 +108	+150 +114	+166 +126	+172 +132	
	7	g. b.	+103 +63	+105 +65	+108 +68	+123 +77	+126 +80	+130 +84	+146 +94	+150 +98	+165 +108	+171 +114	+189 +126	+195 +132	
	8	g. b.	— —	— —	— —	+149 +77	+152 +80	+156 +84	+175 +94	+179 +98	+197 +108	+203 +114	+223 +126	+229 +132	
	9	g. b.	— —	— —	— —	+192 +77	+195 +80	+199 +84	+224 +94	+228 +98	+248 +108	+254 +114	+281 +126	+287 +132	
s	6	g. b.	+117 +92	+125 +100	+133 +108	+151 +122	+159 +130	+168 +140	+190 +158	+202 +170	+226 +190	+244 +208	+272 +232	+292 +252	
	7	g. b.	+132 +92	+140 +100	+148 +108	+168 +122	+176 +130	+186 +140	+210 +158	+222 +170	+247 +190	+265 +208	+295 +232	+315 +252	
	8	g. b.	+155 +92	+163 +100	+171 +108	+194 +122	+202 +130	+212 +140	+239 +158	+251 +170	+279 +190	+297 +208	+329 +232	+349 +252	
	9	g. b.	+192 +92	+200 +100	+208 +108	+237 +122	+245 +130	+255 +140	+288 +158	+300 +170	+330 +190	+348 +208	+387 +232	+407 +252	
	10	g. b.	— —	+260 +100	+268 +108	+307 +122	+315 +130	+325 +140	+368 +158	+380 +170	+420 +190	+438 +208	+482 +232	+502 +252	
t	6	g. b.	+147 +122	+159 +134	+171 +146	+195 +166	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
	7	g. b.	+162 +122	+174 +134	+186 +146	+212 +166	+226 +180	+242 +196	+270 +218	+292 +240	+325 +268	+351 +294	+393 +330	+423 +360	
	8	g. b.	+185 +122	+197 +134	+209 +146	+238 +166	+252 +180	+268 +196	+299 +218	+321 +240	+357 +268	+383 +294	+427 +330	+457 +360	
	9	g. b.	— —	— —	— —	+295 +180	+311 +196	+311 +196	+348 +218	+370 +240	+408 +268	+434 +294	+485 +330	+515 +360	
u	6	g. b.	+195 +170	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
	7	g. b.	+210 +170	+230 +190	+250 +210	+282 +236	+304 +258	+330 +284	+367 +315	+402 +350	+447 +390	— —	— —	— —	— —
	8	g. b.	+233 +170	+253 +190	+273 +210	+308 +236	+330 +258	+356 +284	+396 +315	+431 +350	+479 +390	+524 +435	+587 +490	+637 +540	
	9	g. b.	+270 +170	+290 +190	+310 +210	+351 +236	+373 +258	+399 +284	+445 +315	+480 +350	+530 +390	+575 +435	+645 +490	+695 +540	
	10	g. b.	+330 +170	+350 +190	+370 +210	+421 +236	+443 +258	+469 +284	+525 +315	+560 +350	+620 +390	+665 +435	+740 +490	+790 +540	
	11	g. b.	+420 +170	+440 +190	+460 +210	+526 +236	+548 +258	+574 +284	+635 +315	+670 +350	+750 +390	+795 +435	+890 +490	+940 +540	
x	7	g. b.	+288 +248	+320 +280	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
	8	g. b.	+311 +248	+343 +280	+373 +310	+422 +350	+457 +385	+497 +425	+556 +475	+606 +525	+679 +590	— —	— —	— —	— —
	9	g. b.	+348 +248	+380 +280	+410 +310	+465 +350	+500 +385	+540 +425	+605 +475	+655 +525	+730 +590	+800 +660	+895 +740	+975 +820	
	10	g. b.	+408 +248	+440 +280	+470 +310	+535 +350	+570 +385	+610 +425	+685 +475	+735 +525	+820 +590	+890 +660	+990 +740	+1070 +820	
	11	g. b.	+498 +248	+530 +280	+560 +310	+640 +350	+675 +385	+715 +425	+795 +475	+845 +525	+950 +590	+1020 +660	+1140 +740	+1220 +820	
z	8	g. b.	+428 +365	+478 +415	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
	9	g. b.	+465 +365	+515 +415	+565 +465	+635 +520	+690 +575	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
	10	g. b.	+525 +365	+575 +415	+625 +465	+705 +520	+760 +575	+825 +640	+920 +710	+1000 +790	+1130 +900	+1230 +1000	+1350 +1100	+1500 +1250	
	11	g. b.	+615 +365	+665 +415	+715 +465	+810 +520	+865 +575	+930 +640	+1030 +710	+1110 +790	+1260 +900	+1360 +1000	+1500 +1100	+1650 +1250	

11. taularen jarraipena.

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 14era	>14etik 18ra	>18tik 24era	>24etik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
za	6	gorena beherena	+39 +32	+50 +42	+61 +52	+75 +64	+88 +77	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	7	g. b.	-41 +32	+54 +42	+67 +52	+82 +64	+95 +77	+119 +98	+139 +118	+173 +148	- -	- -	- -	- -	- -
	8	g. b.	- -	- -	+74 +52	+91 +64	+104 +77	+131 +98	+151 +118	+187 +148	+219 +180	+272 +226	+320 +274	+389 +335	- -
	9	g. b.	- -	- -	- -	- -	- -	+150 +98	+170 +118	+210 +148	+242 +180	+300 +226	+348 +274	+422 +335	+487 +400
	10	g. b.	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	+280 +180	+346 +226	+394 +274	+475 +335	+540 +400
	11	g. b.	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	+620 +400
zb	7	g. b.	+49 +40	+65 +53	+85 +70	+108 +90	+126 +108	+157 +136	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	8	g. b.	+54 +40	+71 +53	+92 +70	+117 +90	+135 +108	+169 +136	+193 +160	+239 +200	+281 +242	+346 +300	- -	- -	- -
	9	g. b.	+65 +40	+83 +53	+106 +70	+133 +90	+151 +108	+188 +136	+212 +160	+262 +200	+304 +242	+374 +300	+434 +360	+532 +445	- -
	10	g. b.	- -	- -	+128 +70	+160 +90	+178 +108	+220 +136	+244 +160	+300 +200	+342 +242	+420 +300	+480 +360	+585 +445	+665 +525
	11	g. b.	- -	- -	+160 +70	+200 +90	+218 +108	+266 +136	+290 +160	+360 +200	+402 +242	+490 +300	+550 +360	+665 +445	+745 +525
Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 14era	>14etik 18ra	>18tik 24era	>24etik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
zc	8	g. b.	+64 +50	+87 +69	+119 +97	+157 +130	+177 +150	+221 +188	+251 +218	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	9	g. b.	+75 +50	+99 +69	+133 +97	+173 +130	+193 +150	+240 +188	+270 +218	+336 +274	+387 +325	+479 +405	- -	- -	- -
	10	g. b.	+90 +50	+117 +69	+155 +97	+200 +130	+220 +150	+272 +188	+302 +218	+374 +274	+425 +325	+525 +405	+600 +480	+725 +585	+830 +690
	11	g. b.	+110 +50	+144 +69	+187 +97	+240 +130	+260 +150	+318 +188	+348 +218	+434 +274	+485 +325	+595 +405	+670 +480	+805 +585	+910 +690
Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	>120tik 140ra	>140tik 160ra	>160tik 180ra	>180tik 200era	>200etik 225era	>225etik 250era	>250etik 280ra	>280tik 315era	>315etik 355era	>355etik 400era	>400etik 450era	>450etik 500era	
zc	9	g. b.	+570 +470	+635 +535	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
	10	g. b.	+630 +470	+695 +535	+760 +600	+855 +670	+925 +740	+1005 +820	+1130 +920	+1210 +1000	+1380 +1150	- -	- -	- -	- -
	11	g. b.	+720 +470	+785 +535	+850 +600	+960 +670	+1030 +740	+1110 +820	+1240 +920	+1320 +1000	+1510 +1150	+1660 +1300	+1850 +1450	+2000 +1600	+2000 +1600
zb	10	g. b.	+780 +620	+860 +700	+940 +780	+1065 +880	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
	11	g. b.	+870 +620	+950 +700	+1030 +780	+1170 +880	+1250 +960	+1340 +1050	+1520 +1200	+1620 +1300	+1860 +1500	+2010 +1650	+2250 +1850	+2450 +2050	+2450 +2050
zc	10	g. b.	+960 +800	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
	11	g. b.	+1050 +800	+1150 +900	+1250 +1000	+1440 +1150	+1540 +1250	+1640 +1350	+1870 +1550	+2020 +1700	+2260 +1900	+2460 +2100	+2750 +2350	+3000 +2600	+3000 +2600

12. taula. Zuloentzako ISO perdoiak.

Labur-dura	Izendapen laburtua Kalita-tea	Diferen-tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
A	9	gorena beherena	+295 +270	+300 +270	+316 +280	+333 +290	+352 +300	+372 +310	+382 +320	+414 +340	+434 +360	+467 +380	+497 +270
	11	g. b.	+330 +270	+345 +270	+370 +280	+400 +290	+430 +300	+470 +310	+480 +320	+530 +340	+550 +360	+600 +380	+630 +410
	12	g. b.	+360 +270	+390 +270	+430 +280	+470 +290	+510 +300	+560 +310	+570 +320	+640 +340	+660 +360	+730 +380	+760 +410
	13	g. b.	+410 +270	+450 +270	+500 +280	+560 +290	+630 +300	+700 +310	+710 +320	+800 +340	+820 +360	+920 +380	+950 +410
B	8	g. b.	+154 +140	+158 +140	+172 +150	+177 +150	+193 +160	+209 +170	+219 +180	+236 +190	+246 +200	+274 +220	+294 +240
	9	g. b.	+165 +140	+170 +140	+186 +150	+193 +150	+212 +160	+232 +170	+242 +180	+264 +190	+274 +200	+307 +220	+327 +240
	10	g. b.	+180 +140	+188 +140	+208 +150	+220 +150	+244 +160	+270 +170	+280 +180	+310 +190	+320 +200	+360 +220	+380 +240
	11	g. b.	+200 +140	+215 +140	+240 +150	+260 +150	+290 +160	+330 +170	+340 +180	+380 +190	+390 +200	+440 +220	+460 +240
	12	g. b.	+230 +140	+260 +140	+300 +150	+330 +150	+370 +160	+420 +170	+430 +180	+490 +190	+500 +200	+570 +220	+590 +240
	13	g. b.	+280 +140	+320 +140	+370 +150	+420 +150	+490 +160	+560 +170	+570 +180	+650 +190	+660 +200	+760 +220	+780 +240
C	8	g. b.	+74 +60	+88 +70	+102 +80	+122 +95	+143 +110	+159 +120	+169 +130	+186 +140	+196 +150	+224 +170	+234 +180
	9	g. b.	+85 +60	+100 +70	+115 +80	+138 +95	+162 +110	+182 +120	+192 +130	+214 +140	+224 +150	+257 +170	+267 +180
	10	g. b.	+100 +60	+118 +70	+138 +80	+165 +95	+194 +110	+220 +120	+230 +130	+260 +140	+270 +150	+310 +170	+320 +180
	11	g. b.	+120 +60	+145 +70	+170 +80	+205 +95	+240 +110	+280 +120	+290 +130	+330 +140	+340 +150	+390 +170	+400 +180

Labur-dura	Izendapen laburtua Kalita-tea	Diferen-tzia Δ	>120tik 140ra	>140tik 160ra	>160tik 180ra	>180tik 200era	>200etik 225era	>225etik 250era	>250etik 280ra	>280tik 315era	>315etik 355era	>355etik 400era	>400etik 450era	>450etik 500era
A	9	g. b.	+560 +460	+620 +520	+680 +580	+775 +660	+855 +740	+935 +820	+1050 +920	+1180 +1050	+1340 +1200	+1490 +1350	+1655 +1500	+1805 +1650
	11	g. b.	+710 +460	+770 +520	+830 +580	+950 +660	+1030 +740	+1110 +820	+1240 +920	+1370 +1050	+1560 +1200	+1710 +1350	+1900 +1500	+2050 +1650
	12	g. b.	+860 +460	+920 +520	+980 +580	+1120 +660	+1200 +740	+1280 +820	+1440 +920	+1570 +1050	+1770 +1200	+1920 +1350	+2130 +1500	+2280 +1650
	13	g. b.	+1090 +460	+1150 +520	+1210 +580	+1380 +660	+1460 +740	+1540 +820	+1730 +920	+1860 +1050	+2090 +1200	+2240 +1350	+2470 +1500	+2620 +1650
B	8	g. b.	+323 +260	+343 +280	+373 +310	+412 +340	+452 +380	+492 +420	+561 +480	+621 +540	+689 +600	+769 +680	+857 +760	+937 +840
	9	g. b.	+360 +260	+380 +280	+410 +310	+455 +340	+495 +380	+535 +420	+610 +480	+670 +540	+740 +600	+820 +680	+915 +760	+995 +840
	10	g. b.	+420 +260	+440 +280	+470 +310	+525 +340	+565 +380	+605 +420	+690 +480	+750 +540	+830 +600	+910 +680	+1070 +760	+1090 +840
	11	g. b.	+510 +260	+530 +280	+560 +310	+630 +340	+670 +380	+710 +420	+800 +480	+860 +540	+960 +600	+1040 +680	+1160 +760	+1240 +840
	12	g. b.	+660 +260	+680 +280	+710 +310	+800 +340	+840 +380	+880 +420	+1000 +480	+1060 +540	+1170 +600	+1250 +680	+1390 +760	+1470 +840
	13	g. b.	+890 +260	+910 +280	+940 +310	+1050 +340	+1100 +380	+1140 +420	+1290 +480	+1350 +540	+1490 +600	+1570 +680	+1730 +760	+1810 +840
C	8	g. b.	+263 +200	+273 +210	+293 +230	+312 +240	+332 +260	+352 +280	+381 +300	+411 +330	+449 +360	+489 +400	+537 +440	+577 +480
	9	g. b.	+300 +200	+310 +210	+330 +230	+355 +240	+375 +260	+395 +280	+430 +300	+460 +330	+500 +360	+540 +400	+595 +440	+635 +480
	10	g. b.	+360 +200	+370 +210	+390 +230	+425 +240	+445 +260	+465 +280	+510 +300	+540 +330	+590 +360	+630 +400	+690 +440	+730 +480
	11	g. b.	+450 +200	+460 +210	+480 +230	+530 +240	+550 +260	+570 +280	+620 +300	+650 +330	+720 +360	+760 +400	+840 +440	+880 +480

12. taularen jarraipena.

Izendapen laburtsua Laburdura	Kalitadura	Diferentzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
D	8	gorena beherena	+34 +20	+48 +30	+62 +40	+77 +50	+98 +65	+119 +80	+146 +100	+174 +120	+208 +145	+242 +170	+271 +190	+299 +210	+327 +230
	9	g. b.	+45 +20	+60 +30	+76 +40	+93 +50	+117 +65	+142 +80	+174 +100	+207 +120	+245 +145	+285 +170	+320 +190	+350 +210	+385 +230
	10	g. b.	+60 +20	+78 +30	+98 +40	+120 +50	+149 +65	+180 +80	+220 +100	+260 +120	+305 +145	+355 +170	+400 +190	+440 +210	+480 +230
	11	g. b.	+80 +20	+105 +30	+130 +40	+160 +50	+195 +65	+240 +80	+290 +100	+340 +120	+395 +145	+460 +170	+510 +190	+570 +210	+630 +230
	12	g. b.	+110 +20	+150 +30	+190 +40	+230 +50	+275 +65	+330 +80	+400 +100	+470 +120	+545 +145	+630 +170	+710 +190	+780 +210	+860 +230
	13	g. b.	+160 +20	+210 +30	+260 +40	+320 +50	+395 +65	+470 +80	+560 +100	+660 +120	+775 +145	+890 +170	+1000 +190	+1100 +210	+1200 +230
E	7	g. b.	+23 +14	+32 +20	+40 +25	+50 +32	+61 +40	+75 +50	+90 +60	+107 +72	+125 +85	+146 +100	+162 +110	+182 +125	+198 +135
	8	g. b.	+28 +14	+38 +20	+47 +25	+59 +32	+73 +40	+89 +50	+106 +60	+126 +72	+148 +85	+172 +100	+191 +110	+214 +125	+232 +135
	9	g. b.	+39 +14	+50 +20	+61 +25	+75 +32	+92 +40	+112 +50	+134 +60	+159 +72	+185 +85	+215 +100	+240 +110	+265 +125	+290 +135
Izendapen laburtsua Laburdura	Kalitadura	Diferentzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
F	6	g. b.	+14 +7	+18 +10	+22 +13	+27 +16	+33 +20	+41 +25	+49 +30	+58 +36	+68 +43	+79 +50	+88 +56	+98 +62	+108 +68
	7	g. b.	+16 +7	+22 +10	+28 +13	+34 +16	+41 +20	+50 +25	+60 +30	+71 +36	+83 +43	+96 +50	+108 +56	+119 +62	+131 +68
	8	g. b.	+21 +7	+28 +10	+35 +13	+43 +16	+53 +20	+64 +25	+76 +30	+90 +36	+106 +43	+122 +50	+137 +56	+151 +62	+165 +68
	9	g. b.	+32 +7	+40 +10	+49 +13	+59 +16	+72 +20	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
G	6	g. b.	+10 +3	+12 +4	+14 +5	+17 +6	+20 +7	+25 +9	+29 +10	+34 +12	+39 +14	+44 +15	+49 +17	+54 +18	+60 +20
	7	g. b.	+12 +3	+16 +4	+20 +5	+24 +6	+28 +7	+34 +9	+40 +10	+47 +12	+54 +14	+61 +15	+69 +17	+75 +18	+83 +20
H	6	g. b.	+7 0	+8 0	+9 0	+11 0	+13 0	+16 0	+19 0	+22 0	+25 0	+29 0	+32 0	+36 0	+40 0
	7	g. b.	+9 0	+12 0	+15 0	+18 0	+21 0	+25 0	+30 0	+35 0	+40 0	+46 0	+52 0	+57 0	+63 0
	8	g. b.	+14 0	+18 0	+22 0	+27 0	+33 0	+39 0	+46 0	+54 0	+63 0	+72 0	+81 0	+89 0	+97 0
	9	g. b.	+25 0	+30 0	+36 0	+43 0	+52 0	+62 0	+74 0	+87 0	+100 0	+115 0	+130 0	+140 0	+155 0
	10	g. b.	+40 0	+48 0	+58 0	+70 0	+84 0	+100 0	+120 0	+140 0	+160 0	+185 0	+210 0	+230 0	+250 0
	11	g. b.	+60 0	+75 0	+90 0	+110 0	+130 0	+160 0	+190 0	+220 0	+250 0	+290 0	+320 0	+360 0	+400 0
	12	g. b.	+90 0	+120 0	+150 0	+180 0	+210 0	+250 0	+300 0	+350 0	+400 0	+460 0	+520 0	+570 0	+630 0
	13	g. b.	+140 0	+180 0	+220 0	+270 0	+330 0	+390 0	+460 0	+540 0	+630 0	+720 0	+810 0	+890 0	+970 0
	14	g. b.	+250 0	+300 0	+360 0	+430 0	+520 0	+620 0	+740 0	+870 0	+1000 0	+1150 0	+1300 0	+1400 0	+1550 0
	15	g. b.	+400 0	+480 0	+580 0	+700 0	+840 0	+1000 0	+1200 0	+1400 0	+1600 0	+1850 0	+2100 0	+2300 0	+2500 0
	16	g. b.	+600 0	+750 0	+900 0	+1100 0	+1300 0	+1600 0	+1900 0	+2200 0	+2500 0	+2900 0	+3200 0	+3600 0	+4000 0
	17	g. b.	— —	— —	+1500 0	+1800 0	+2100 0	+2500 0	+3000 0	+3500 0	+4000 0	+4600 0	+5200 0	+5700 0	+6300 0
	18	g. b.	— —	— —	— —	+2700 0	+3300 0	+3900 0	+4600 0	+5400 0	+6300 0	+7200 0	+8100 0	+8900 0	+9700 0

12. taularen jarraipena.

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 18ra	>18tik 30era	>30etik 50era	>50etik 80ra	>80tik 120ra	>120tik 180ra	>180tik 250era	>250etik 315era	>315etik 400era	>400etik 500era
J	6	gorena beherena	+3 -4	+4 -4	+5 -4	+6 -5	+8 -5	+10 -6	+13 -6	+16 -6	+18 -7	+22 -7	+25 -7	+29 -7	+33 -7
	7	g. b.	+3 -6	+5 -7	+8 -7	+10 -8	+12 -9	+14 -11	+18 -12	+22 -13	+26 -14	+30 -16	+36 -16	+39 -18	+43 -20
	8	g. b.	+7 -7	+9 -9	+12 -10	+15 -12	+20 -13	+24 -15	+28 -18	+34 -20	+41 -22	+47 -25	+55 -26	+60 -29	+66 -31
	9	g. b.	+12 -13	+15 -15	+18 -18	+21 -22	+26 -26	+31 -31	+37 -37	+43 -44	+50 -50	+57 -58	+65 -65	+70 -70	+77 -78
	10	g. b.	+20 -20	+24 -24	+29 -29	+35 -35	+42 -42	+50 -50	+60 -60	+70 -70	+80 -80	+92 -93	+105 -105	+115 -115	+125 -125
	11	g. b.	+30 -30	+37 -38	+45 -45	+55 -55	+65 -65	+80 -80	+95 -95	+110 -110	+125 -125	+145 -145	+160 -160	+180 -180	+200 -200
	12	g. b.	+45 -45	+60 -60	+75 -75	+90 -90	+105 -105	+125 -125	+150 -150	+175 -175	+200 -200	+230 -230	+260 -260	+285 -285	+315 -315
	13	g. b.	+70 -70	+90 -90	+110 -110	+135 -135	+165 -165	+195 -195	+230 -230	+270 -270	+315 -315	+360 -360	+405 -405	+445 -445	+485 -485
	14	g. b.	+125 -125	+150 -150	+180 -180	+215 -215	+260 -260	+310 -310	+370 -370	+435 -435	+500 -500	+575 -575	+650 -650	+700 -700	+775 -775
	15	g. b.	+200 -200	+240 -240	+290 -290	+350 -350	+420 -420	+500 -500	+600 -600	+700 -700	+800 -800	+925 -925	+1050 -1050	+1150 -1150	+1250 -1250
	16	g. b.	+300 -300	+375 -375	+450 -450	+550 -550	+650 -650	+800 -800	+950 -950	+1100 -1100	+1250 -1250	+1450 -1450	+1600 -1600	+1800 -1800	+2000 -2000
	17	g. b.	- -	- -	+750 -750	+900 -900	+1050 -1050	+1250 -1250	+1500 -1500	+1750 -1750	+2000 -2000	+2300 -2300	+2600 -2600	+2850 -2850	+3150 -3150
	18	g. b.	- -	- -	- -	+1350 -1350	+1650 -1650	+1950 -1950	+2300 -2300	+2700 -2700	+3150 -3150	+3600 -3600	+4050 -4050	+4450 -4450	+4850 -4850
K	6	g. b.	- -	- -	+2 -7	+2 -9	+2 -11	+3 -13	+4 -15	+4 -18	+4 -21	+5 -24	+5 -29	+7 -32	
	7	g. b.	- -	- -	+5 -10	+6 -12	+6 -15	+7 -18	+9 -21	+10 -25	+12 -28	+13 -33	+16 -40	+17 -45	
	8	g. b.	- -	- -	+6 -16	+8 -19	+10 -23	+12 -27	+14 -32	+16 -38	+20 -43	+22 -50	+25 -56	+28 -68	
M	6	g. b.	0 -7	-1 -9	-3 -12	-4 -15	-4 -17	-4 -20	-5 -24	-6 -28	-8 -33	-8 -37	-9 -41	-10 -46	-10 -50
	7	g. b.	0 -9	0 -12	0 -15	0 -18	0 -21	0 -25	0 -30	0 -35	0 -40	0 -46	0 -52	0 -57	0 -63
	8	g. b.	- -	- -	+1 -21	+2 -25	+4 -29	+5 -34	+5 -41	+6 -48	+8 -55	+9 -63	+9 -72	+11 -78	+11 -86
N	6	g. b.	-4 -11	-5 -13	-7 -16	-9 -20	-11 -24	-12 -28	-14 -33	-16 -38	-20 -45	-22 -51	-25 -57	-26 -62	-27 -67
	7	g. b.	-4 -13	-4 -16	-5 -19	-7 -23	-8 -28	-8 -33	-9 -39	-10 -45	-12 -52	-14 -60	-16 -66	-17 -73	-17 -80
	8	g. b.	-1 -15	-2 -20	-3 -25	-3 -30	-3 -36	-3 -42	-4 -50	-4 -58	-4 -67	-5 -77	-5 -86	-6 -94	-6 -103
	9	g. b.	0 -25	0 -30	0 -36	0 -43	0 -52	0 -62	0 -74	0 -87	0 -100	0 -115	0 -130	0 -140	0 -155
	10	g. b.	0 -40	0 -48	0 -58	0 -70	0 -84	0 -100	0 -120	0 -140	0 -160	0 -185	0 -210	0 -230	0 -250
	11	g. b.	0 -60	0 -75	0 -90	-110 -110	-130 -130	-160 -160	-190 -190	-220 -220	-250 -250	0 -290	0 -320	0 -360	0 -400

12. taularen jarraipena.

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 14era	>14etik 18ra	>18tik 24era	>24etik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
P	6	gorena beherena	-7 -14	-9 -17	-12 -21	-15 -26	-18 -31	-21 -37	-26 -45	-30 -52					
	7	g. b.	-7 -16	-8 -20	-9 -24	-11 -29	-14 -35	-17 -42	-21 -51	-24 -59					
	8	g. b.	-9 -23	-12 -30	-15 -37	-18 -45	-22 -55	-26 -65	-32 -78	-37 -91					
R	6	g. b.	-10 -17	-12 -20	-16 -25	-20 -31	-24 -37	-29 -45	-35 -54	-37 -56	-44 -66	-47 -69			
	7	g. b.	-10 -19	-11 -23	-13 -28	-16 -34	-20 -41	-25 -50	-30 -60	-32 -62	-38 -73	-41 -76			
S	6	g. b.	-13 -20	-16 -24	-20 -29	-25 -36	-31 -44	-38 -54	-47 -66	-53 -72	-64 -86	-			
	7	g. b.	-13 -22	-15 -27	-17 -32	-21 -39	-27 -48	-34 -59	-42 -72	-48 -78	-58 -93	-66 -101			
	8	g. b.	-15 -29	-19 -37	-23 -45	-28 -55	-35 -68	-43 -82	-53 -99	-59 -105	-71 -125	-79 -133			
	9	g. b.	-15 -40	-19 -49	-23 -59	-28 -71	-35 -87	-43 -105	-53 -127	-59 -133	-71 -158	-79 -166			
T	6	g. b.	-	-	-	-	-	-37 -50	-43 -65	-49 -60	-	-	-	-	-
	7	g. b.	-	-	-	-	-	-33 -54	-39 -64	-45 -70	-55 -85	-64 -94	-78 -113	-97 -126	
	8	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-104 -158	
U	6	g. b.	-16 -23	-20 -28	-25 -34	-30 -41	-37 -50	-	-	-	-	-	-	-	-
	7	g. b.	-16 -25	-19 -31	-22 -37	-26 -44	-33 -54	-40 -61	-51 -76	-61 -86	-76 -106	-91 -121	-111 -146	-131 -166	
	8	g. b.	-	-	-	-	-	-48 -81	-60 -99	-70 -109	-87 -133	-102 -148	-124 -178	-144 -198	
	9	g. b.	-	-	-	-	-	-48 -100	-60 -122	-70 -132	-87 -161	-102 -176	-124 -211	-144 -231	
	10	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-70 -170	-87 -207	-102 -222	-124 -264	-144 -284	
	11	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-144 -364	
X	7	g. b.	-20 -29	-24 -36	-28 -43	-33 -51	-38 -56	-46 -67	-56 -77	-71 -96	-88 -113	-111 -141	-	-	-
	8	g. b.	-22 -36	-28 -46	-34 -56	-40 -67	-45 -72	-54 -87	-64 -97	-80 -119	-97 -136	-122 -168	-146 -192	-178 -232	-210 -264
	9	g. b.	-22 -47	-28 -58	-34 -70	-40 -83	-45 -88	-54 -106	-64 -116	-80 -142	-97 -159	-122 -196	-146 -220	-178 -265	-210 -297
	10	g. b.	-	-	-	-	-45 -115	-54 -138	-64 -148	-80 -180	-97 -197	-122 -242	-146 -266	-178 -318	-210 -350
	11	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-122 -312	-146 -336	-178 -398	-210 -430
Z	7	g. b.	-26 -36	-31 -43	-36 -51	-43 -61	-53 -71	-65 -86	-80 -101	-103 -128	-	-	-	-	-
	8	g. b.	-28 -42	-35 -53	-42 -64	-50 -77	-60 -87	-73 -106	-88 -121	-112 -151	-136 -175	-172 -218	-210 -256	-258 -312	-310 -364
	9	g. b.	-28 -53	-35 -65	-42 -78	-50 -93	-60 -103	-73 -125	-88 -140	-112 -174	-136 -198	-172 -246	-210 -284	-258 -345	-310 -397
	10	g. b.	-28 -68	-35 -83	-42 -100	-50 -120	-60 -130	-73 -157	-88 -172	-112 -212	-136 -236	-172 -292	-210 -330	-258 -398	-310 -450
	11	g. b.	-	-	-	-	-	-	-288 -218	-112 -272	-136 -296	-172 -362	-210 -400	-258 -478	-310 -530

12. taularen jarraipena.

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	1,6tik 3ra	>3tik 6ra	>6tik 10era	>10etik 14era	>14etik 18ra	>18tik 24era	>24etik 30era	>30etik 40ra	>40tik 50era	>50etik 65era	>65etik 80ra	>80tik 100era	>100etik 120ra
ZA	7	gorena beherena	-30 -39	-36 -50	-46 -61	-57 -75	-70 -88	-	-	-	-	-	-	-	-
	8	g. b.	-	-	-52 -74	-64 -91	-77 -104	-98 -131	-118 -151	-148 -187	-180 -219	-226 -272	-274 -320	-335 -389	-
	9	g. b.	-	-	-	-	-	-98 -150	-118 -170	-148 -210	-180 -242	-226 -300	-274 -348	-335 -422	-400 -487
	10	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-180 -280	-226 -346	-274 -394	-335 -475	-400 -540
	11	g. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-400 -620
ZB	8	g. b.	-40 -54	-53 -71	-70 -92	-90 -117	-108 -135	-136 -169	-160 -193	-200 -239	-242 -281	-300 -346	-	-	-
	9	g. b.	-40 -65	-53 -83	-70 -106	-90 -133	-108 -151	-136 -188	-160 -212	-200 -262	-242 -304	-300 -374	-360 -434	-445 -532	-
	10	g. b.	-	-	-70 -128	-90 -160	-108 -178	-136 -220	-160 -244	-200 -300	-242 -342	-300 -420	-360 -480	-445 -585	-525 -665
	11	g. b.	-	-	-70 -160	-90 -200	-108 -218	-136 -266	-160 -290	-200 -360	-242 -402	-300 -490	-360 -550	-445 -665	-525 -745
ZC	8	g. b.	-50 -64	-69 -87	-97 -119	-130 -157	-150 -177	-188 -221	-218 -251	-	-	-	-	-	-
	9	g. b.	-50 -75	-69 -99	-97 -133	-130 -173	-150 -193	-188 -240	-218 -270	-274 -336	-325 -387	-405 -479	-	-	-
	10	g. b.	-50 -90	-69 -117	-97 -155	-130 -200	-150 -220	-188 -272	-218 -302	-274 -374	-325 -425	-405 -525	-480 -600	-585 -725	-690 -830
	11	g. b.	-50 -110	-69 -144	-97 -187	-130 -240	-150 -260	-188 -318	-218 -348	-274 -434	-325 -485	-405 -595	-480 -670	-585 -805	-690 -910

Izendapen Labur- dura	Kalita- tea	Diferen- tzia Δ	>120tik 140ra	>140tik 160ra	>160tik 180ra	>180tik 200era	>200etik 225era	>225etik 250era	>250etik 280ra	>280tik 315era	>315etik 355era	>355etik 400era	>400etik 450era	>450etik 500era
ZA	9	g. b.	-470 -570	-535 -535	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	10	g. b.	-470 -630	-535 -695	-600 -760	-670 -855	-740 -925	-820 -1005	-920 -1130	-1000 -1210	-1150 -1380	-	-	-
	11	g. b.	-470 -720	-535 -785	-600 -850	-670 -960	-740 -1030	-820 -1110	-920 -1240	-1000 -1320	-1150 -1510	-1300 -1660	-1450 -1850	-1600 -2000
ZB	10	g. b.	-620 -780	-700 -860	-780 -940	-880 -1065	-	-	-	-	-	-	-	-
	11	g. b.	-620 -870	-700 -950	-780 -1030	-880 -1170	-960 -1250	-1050 -1340	-1200 -1520	-1300 -1620	-1500 -1860	-1650 -2010	-1850 -2250	-2050 -2450
ZC	10	g. b.	-800 -960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	11	g. b.	-800 -1050	-900 -1150	-1000 -1250	-1150 -1440	-1350 -1540	-1350 -1640	-1550 -1870	-1700 -2020	-1900 -2260	-2100 -2460	-2350 -2750	-2600 -3000

4.- DOIKUNTZA-SISTEMAK

Pieza bat beste baten barnean aurrez definitutako bien neurri-erlazioz ahokatzen denean, doiturik dagoela esaten da.

Piezeta bat arra da eta "ardatz" izenez bereiztuko dugu. Bestea emea izango da eta "zulo" izena emango diogu. Zuloaren kotarik txikiarena ardatzaren kotarik handienaren berdina balitz, doikuntza perfektua litzateke. Baino, kasu hau oso nekez gertatzen da, alde batetik, praktikan, neurri berdineko bi kota lortzea ezinezkoa delako eta, bestetik, askotan pieza bat bestean lasaieraz edo estueraz sartzea interesatzen denez, neurri desberdinak izatea interesatzen delako.

Piezen arteko doikuntza-mota, honelakoa izan daiteke:

Lasaieraduna
Estueraduna
Zehaztugabea

eta ondoren agertzen diren elementuek definitzen dute:

Lan-baldintzak
Garatu beharreko funtzio-motak
Elementu mekanikoen motak
Eta abar

ISO perdoi-sistema erabiliz, edozein doikuntza-mota lor daiteke.

Doikuntza-mota ezberdinetan ISO sistema erabiliz, honako abantaila hauek izango ditugu:

Mekanizazio-askatasuna
Piezak seriean fabrikatu ahal izatea
Piezen trukagarritasuna
Eraikuntza-kostuak murriztea
Eta abar

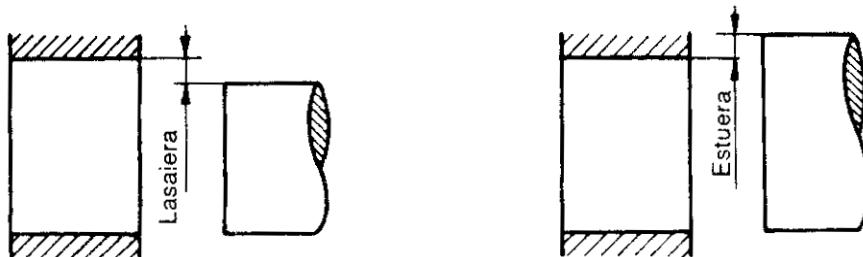
4.1. Erabiltzen diren izenak eta definizioak

Doikuntza. "D" neurri izendatu berbereko ardatz eta zulo baten muntaia.

Doikuntza higikor edo lasaieraduna. Zuloaren neurri zehatza ardatzarena baino handiagoa denean (4.1. irud.).

Doikuntza finko edo estueraduna. Ardatzaren neurri zehatza zuloarena baino handiagoa denean (4.1. irud.).

Doikuntza zehaztugabea. Piezak lasaieraz edo finko gera daitezkeenean esaten zaio.

4.1. irudia. Lasaiera eta estuera.

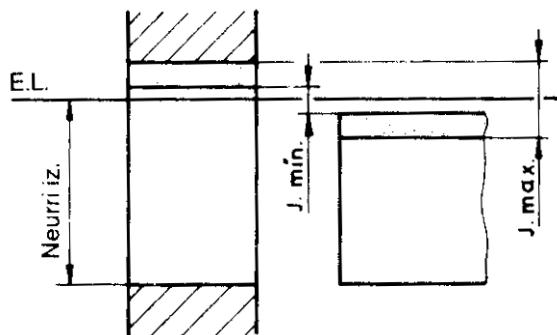
Perdoiez eraikitako piezen doikuntzak. Oso posibilitate gutxi dago piezak kota izendatuekiko neurri berdin eta zehatzet eraikitzeo. Horregatik hartzen dira ontzat beren neurriak aurrez jarritako perdoien barruan dituzten piezak, nola zuloak ala ardatzak. Kasu honetan, lasaieraz doitutako piezetan, lasaiera maximoa eta lasaiera minimoa izango dira, eta estueraz doitutakoetan, berriz, estuera maximoa eta estuera minimoa.

Lasaiera maximoa (J_{\max}). Zuloaren kota maximoaren eta ardatzaren kota minimoaren arteko diferentzia da (4.2. irudia).

$$J_{\max} = D_{\max} - d_{\min}$$

Lasaiera minimoa (J_{\min}). Zuloaren kota minimoaren eta ardatzaren kota maximoaren arteko diferentzia da (4.2. irudia).

$$J_{\min} = D_{\min} - d_{\max}$$

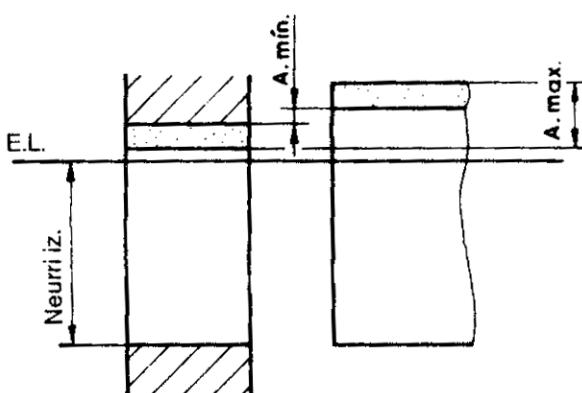
4.2. irudia. Lasaiera maximoa eta lasaiera minimoa.

Estuera maximoa (A_{\max}). Ardatzaren neurri maximoaren eta zuloaren neurri minimoaren arteko diferentzia da (4.3. irudia).

$$A_{\max} = d_{\max} - D_{\min}$$

Estuera minimoa (A_{\min}). Ardatzaren neurri minimoaren eta zuloaren neurri maximoaren arteko diferentzia da (4.3. irudia).

$$A_{\min} = d_{\min} - D_{\max}$$

4.3. irudia. Estuera maximoa eta estuera minimoa.

4.2. Doikuntza baten lasaieraren kalkulua

Lasaiera maximoaren kalkulua. Ikusi dugunez, lasaiera maximoa hau da:

$$J_{\max} = \text{zuloaren } D_{\max} - \text{ardatzaren } d_{\min}$$

4.4. iruditik ondoko berdintza hauek ateratzea daitezke:

$$\text{Zuloaren } D_{\max} = D + D_s$$

$$\text{Ardatzaren } d_{\min} = d + d_i$$

Bi berdintza horiek goikoan ordezkatuz:

$$J_{\max} = (D + D_s) - (d + d_i)$$

izango dugu, edo

$$J_{\max} = D_s - d_i$$

Aplikazio-adibidea

$\varnothing 60$ G7/f6 doikuntza batean lasaiera maximoa kalkulatu.

Ebazpidea:

$$\begin{array}{lcl} \text{Zuloaren} & D_{\max} = 60 + 0,040 & = 60,040 \text{ mm} \\ \text{Ardatzaren} & d_{\min} = 60 + (-0,049) & = 59,951 \text{ mm} \end{array}$$

$$J_{\max} = 0,089 \text{ mm}$$

edo:

$$J_{\max} = 40 - (-49) = 89 \mu$$

Lasaiera minimoaren kalkulua. Ikusi dugunez, lasaiera minimoa hau da:

$$J_{\min} = \text{zuloaren } D_{\min} - \text{ardatzaren } d_{\max}$$

4.5. iruditik ondoko berdintza hauek atera daitezke:

$$\text{Zuloaren} \quad d_{\min} = D + D_i$$

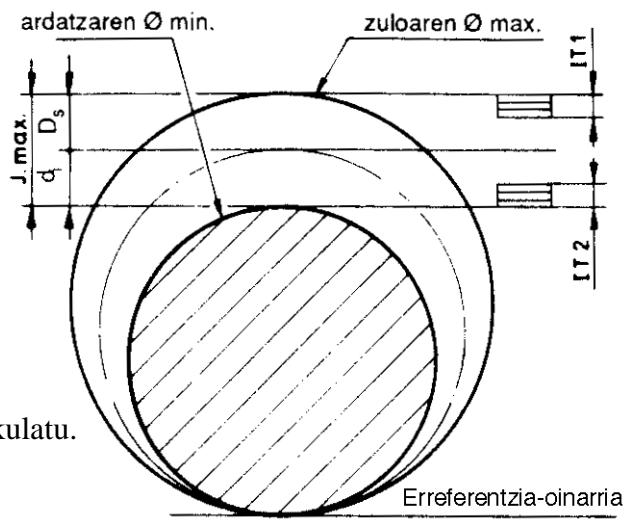
$$\text{Ardatzaren} \quad d_{\max} = d + d_s$$

Bi berdintza horiek goikoan ordezkatuz:

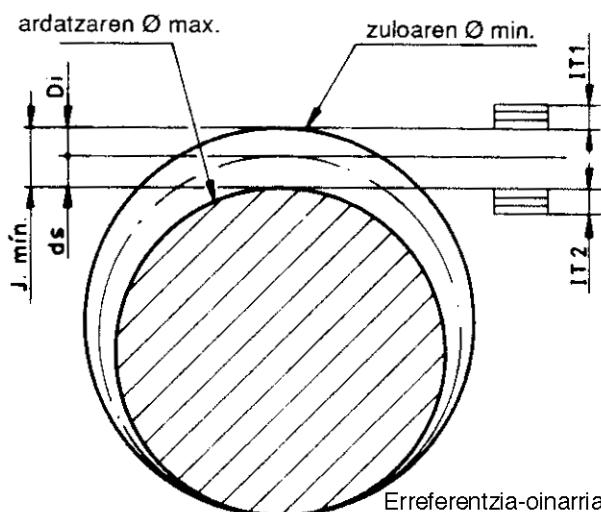
$$J_{\min} = (D + D_i) - (d + d_s)$$

izango dugu, edo

$$J_{\min} = D_i - d_s$$

4.4. irudia.

4.5. irudia.

Aplikazio-adibidea

$\varnothing 60$ G7/f6 doikuntza batean lasaiera minimoa kalkulatu.

Ebazpidea:

$$\begin{array}{lll}
 \text{Zuloaren} & D_{\min} = 60 + 0,010 & = 60,010 \text{ mm} \\
 \text{Ardatzaren} & d_{\max} = 60 + (-0,030) & = 59,970 \text{ mm} \\
 \\
 & \hline \\
 & J_{\min} & = 0,040 \text{ mm} \\
 \text{edo:} & & \\
 & J_{\min} & = 10 - (-30) = 40 \mu
 \end{array}$$

H posizioa eta 7 kalitatea zuloan, g posizioa eta 6 kalitatea ardatzean dituen 60 mm-ko doikuntzaren neurriak (4.6. irudia).

01.- Erreferentzia-lerroa

1.- Neurri izendatua

2.- Zuloaren neurri maximoa: D_{\max}

3.- Zuloaren neurri minimoa: D_{\min}

4.- Zuloaren erdiguneko neurria: D_{erd}

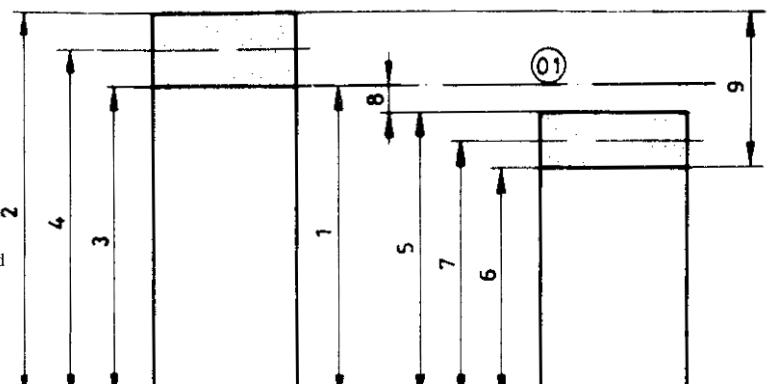
5.- Ardatzaren neurri maximoa: d_{\max}

6.- Ardatzaren neurri minimoa: d_{\min}

7.- Ardatzaren erdiguneko neurria: d_{erd}

8.- Lasaiera minimoa

9.- Lasaiera maximoa

4.6. irudia.

Kalkuluak

Zuloa

$$60 \text{ H7} = 60^{+0}_{-0,030}$$

Ardatza

$$60 \text{ g6} = 60^{-0,010}_{-0,029}$$

$$D_{\text{erd.}} = \frac{60,030 + 60}{2} = 60,015 \text{ mm};$$

$$d_{\text{erd.}} = \frac{59,990 + 59,971}{2} = 59,980 \text{ mm}$$

$$J_{\max} = 60,030 - 59,971 = 0,059 \text{ mm} = 59 \mu$$

$$J_{\min} = 60 - 59,99 = 0,010 \text{ mm} = 10 \mu$$

Estuera maximoaren kalkulua. Ikusi dugunez, estuera maximoa honako hau da:

$$A_{\max} = \text{ardatzaren } d_{\max} - \text{zuloaren } D_{\min}$$

Aplicazio-adibidea

$\varnothing 40 \text{ H7/s6}$ doikuntzan estuera maximoa kalkulatu.

Ebazpidea:

Perdoi eta erreferentzia-diferentziaren taulei begiratuz, ondoko datu hauek atera daitezke:

$$40 \text{ H7} = 40^{+25}$$

$$40 \text{ s6} = 40^{+43}_{+59}$$

Eta ondokoa daukagu:

$$\begin{array}{rcl} \text{Ardatzaren } & d_{\max} = 40 + 0,059 & = 40,059 \text{ mm} \\ \text{Zuloaren } & D_{\min} = 40 + 0 & = 40 \text{ mm} \\ & & \hline \\ & A_{\max} & = 0,059 \text{ mm} = 59 \mu \end{array}$$

Estuera minimoaren kalkulua. Ikusi dugunez, estuera minimoa ondokoa da:

$$A_{\min} = \text{ardatzaren } d_{\min} - \text{zuloaren } D_{\max}$$

Aplicazio-adibidea

$\varnothing 40 \text{ H7/s6}$ doikuntza batean estuera minimoa kalkulatu.

Ebazpidea:

Perdoi eta erreferentzia-diferentziaren taulei begiratuz, ondoko datu hauek atera daitezke:

$$40 \text{ H7} = 40^{+25}$$

$$40 \text{ s6} = 40^{+43}_{+59}$$

Orduan, honako hau dugu:

$$\begin{array}{l}
 \text{Ardatzaren} \quad d_{\min} = 40 + 0,043 = 40,043 \text{ mm} \\
 \text{Zuloaren} \quad D_{\min} = 40 + 0,025 = 40,025 \text{ mm} \\
 \hline
 A_{\min} = 0,018 \text{ mm} = 18 \mu
 \end{array}$$

4.3. Doikuntza-motak

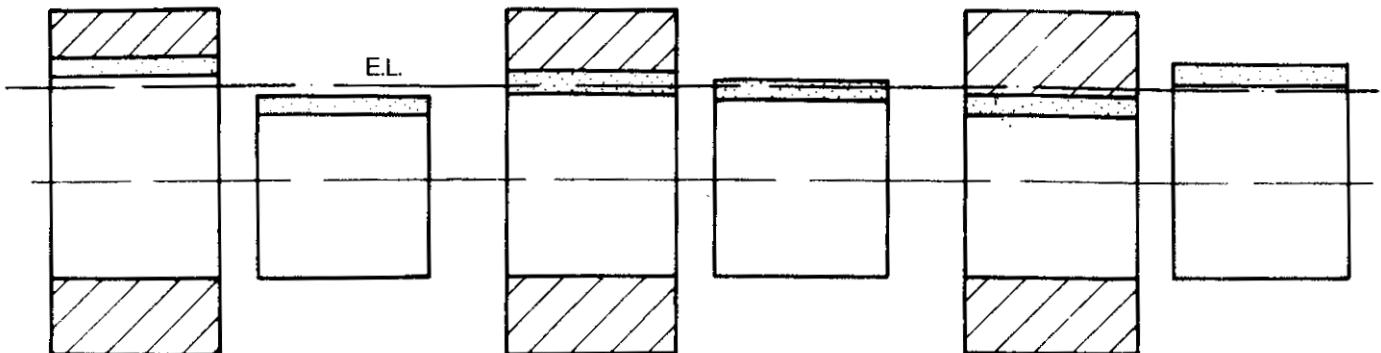
Zulo eta ardatz bakoitzari dagozkion neurriekin ondorengo doikuntza-mota hauek lor daitezke:

Higikorra

Zehaztugabea

Finkoa

Ardatzak neurri maximoa eta zuloak neurri minimoa izanik ere, lasaiera beti agertzen denean (4.7. irudia).	Ardatza eta zuloa perdoi-tartearen barnean egonik, lasaiera edo estuera ager daitekeenean (4.8. irudia).	Ardatzak neurri minimoa eta zuloak neurri maximoa izanik ere, estuera beti agertzen denean (4.9. irudia).
--	--	---

4.7. irudia. Doikuntza higikorra

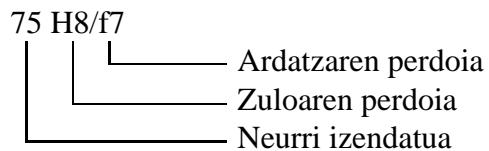
4.8. irudia. Doikuntza zehaztugabea.

4.9. irudia. Doikuntza finkoa.

4.4. Doikuntzaren izendapena

Doikuntza izendatzeko, lehenik neurri izendatua eta ondoren zuloaren posizioa eta kalitatea idazten dira, barra batez banandurik eta jarraian, ardatzaren posizioa eta kalitatea idatziz.

Adibidez:

Idazketa honek bada, 75 mm-ko zuloa H posizioa eta 8 kalitateduna, neurri bereko f posizio eta 7 kalitateko ardatzarekin doitzen dela adierazten du.

4.5. ISO doikuntza-sistemak

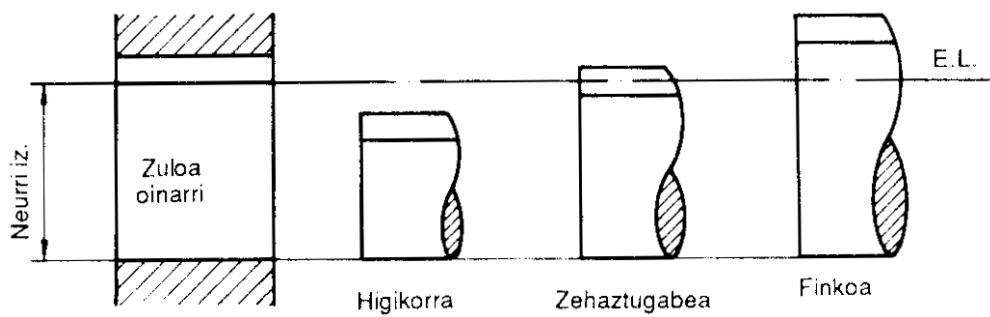
Aurreko gaian ikusi dugunez, zuloarentzat edo ardatzarentzat, 28 perdoi-posizio ezarri dira. Bestalde, posizio bakoitzak 20 kalitate ezberdin izan ditzake. Eta 28 posizio eta 20 kalitate horiek 13 dimentsio talde bakoitzean. Hartara, horrek guztiak perdoi-eremu guztiz zabala eskaintzen digu.

Doikuntza bat egitean, ardatzaren perdoi bakoitza zuloaren perdoiarekin konbina daitekeenez (eta alderantzik), ezaugarri berdineko doikuntzak izateko arriskua egon daiteke. Eragozpen hori gainditzeko, ISO nazioarteko perdoi-sistemak bi doikuntza-mota hauek erabiltzea gomendatzen du:

Zulo-mota bakarreko doikuntza
Ardatz-mota bakarreko doikuntza

4.5.1. Zulo-mota bakarreko doikuntza

Sistema honek zuloarentzat posizio bakarra hartzen du, eta normalean H letrari dagokiona izaten da. Horrela, zuloaren posizio bera mantenduz eta ardatzaren perdoi-posizioarekin jokatuz, egin nahi diren doikuntzak higikorrik, zehaztugabeak zein finkoak izan daitezke (4.10. irudia).

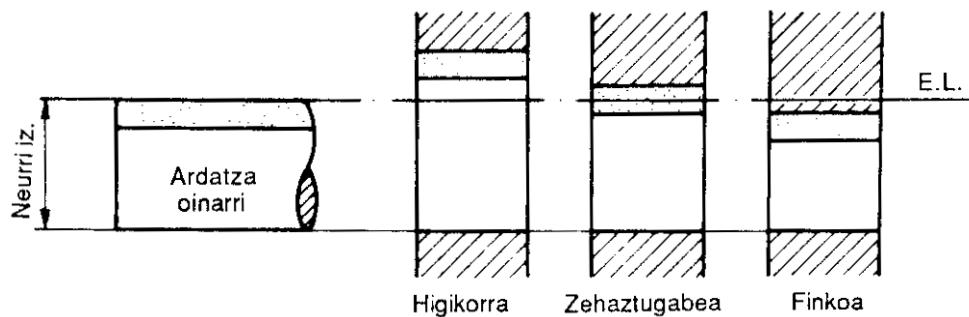
4.10. irudia. Zulo-mota bakarreko doikuntzak.

13. taula honetan, ardatzaren perdoi-posizio ezberdinen arabera lor daitezkeen doikuntza-motak aurkezten dira:

Perdoi-posizioa ARDATZEAN	H ZULOAREN posizioarentzat lortzen den doikuntza
a, b, c, d, e, f, g	Higikorra
h	Irristakorra
j, k, m, n	Zehaztugabea
p, q, r, s, t, u, v, x, y, z	Finkoa

4.5.2. Ardatz-mota bakarreko doikuntza

Sistema honek ardatzarentzat posizio bakarra hartzen du, eta normalean h letrari dagokiona izaten da. Horrela, ardatzaren posizio bera mantenduz eta zuloaren perdoi-posizioarekin jokatuz, egin nahi diren doikuntzak higikorrak, zehaztugabeak zein finkoak izan daitezke (4.11. irudia).

4.11. irudia. Ardatz-mota bakarreko doikuntzak.

14. taula honetan, zuloaren perdoi-posizio ezberdinen arabera lor daitezkeen doikuntza-motak azaltzen dira:

Perdoi-posizioa ZULOAN	h ARDATZAREN posizioarentzat lortzen den doikuntza
A, B, C, D, E, F, G	Higikorra
H	Irristakorra
J, K, M, N	Zehaztugabea
P, Q, R, S, T, U, V, X, Y, Z	Finkoa

4.6. Gomendaturiko doikuntzak

ISO perdoi-sistemak eraikuntza mekanikoaren eskakizunei erantzuna ematen dioten "ardatza oinarri" eta "zuloa oinarri" sistemako zenbait doikuntza-mota gomendatzen ditu.

Aurrera egin baino lehen ondoko adierazpen hauek kontuan izatea komeni da:

Ez da behin ere ahaztu behar doitasuna garestia dela eta, beraz, piezak baldintza minimoen barnean ahalik eta perdoi handienez fabrikatu behar direla.
Eraikuntza-erraztasuna kontuan hartu behar da. Horregatik, oro har, zuloentzat ardatzentzat baino perdoi handiagoak onartzen dira.
Zulo eta ardatz arteko perdoien artean behar adinako erlazioak egon behar du. Adibidez, zuloentzat 9 kalitatea eta ardatzentzat 5 kalitatea izatea ez da onartzen doikuntzan. Arau orokor bezala, zuloarentzat n kalitateko doikuntza eta ardatzarentzat n-1 edo n-2 kalitatea hautatuko dira.

4.6.1. Doikuntza tinkagailuz

Desmontaiarik gabeko tinkaketa gogorra eta zehaztasun handiko doikuntza finkoa duten piezeta erabiltzen da. Muntaia prentsaz egiten denez, biraketaren aurkako segurtagailurik ez du behar eta ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen da.

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	s6 r6	S7 R7	h6

Aplikazioak:

Doikuntza-mota hauek txabeta gabeko bihurdura-momentuzko transmisioetan, brontzezko koroetan, gurpil helikoidaletan, bieletan eta abarretan erabiltzen dira.

4.6.2. Doikuntza bortxatuak

Deseraitzeko aukera izanik, estuera finkoa eta zehaztasun handiko doikuntza behar direnean erabiltzen dira. Perdoi hauekin eraikitako piezek bihurdura-momentu bat transmititu behar badute, biraketaren aurkako segurtagailua jarri behar zaie.

Doitu behar diren piezen muntaia mailu astunet burutzen da, eta ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira piezak:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	n5	N6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	n6	N7	h6

Aplikazioak:

Doikuntza-mota hauek pinoiak ardatz induzituetan ipintzeko, burdinurtu edo altzairuzko nukleodun brontzezko koroetan, gurpilak ardatzetan doitzeko eta abarretarako erabiltzen dira.

4.6.3. Arrastezko doikuntza

Mailu astunez eraikitzeko eta deseraikitzeko aukera izanik, estuera finkodun doikuntzak behar direnean erabiltzen da. Doikuntza bortxatuetan bezala, piezek bihurdura-momentua transmititu behar badute, biraketaren aurkako segurtagailua jarri behar zaie.

Doikuntza-mota hauek ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	m5	M6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	m6	M7	h6

Aplikazioak:

Doikuntza-mota hauek, makina-erreminten engranaje, ardatzetan mantaturiko polea, palanka eta abarretan erabiltzen dira.

4.6.4. Itsaspenezko doikuntzak

Doikuntza finko eta deseraikitze gutxi egiteko piezetan erabiltzen da, eta hori eskuzko mailuz burutu daiteke.

Doikuntza-mota horiek ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	k5	K6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	k6	K7	h6

Aplikazioak:

Doikuntza-mota hauek horzdun gurpilen zorro, polea, boladun errodamendu, diskozko balazta eta abarretan erabiltzen dira.

4.6.5. Sarrera leunezko doikuntzak

Eskuz edo plastikozko mailuz kolpe lenez eraiki eta deseraiki daitezkeen piezetan erabiltzen dira, eta biraketaren aurkako segurtagailua behar izaten dute.

Doikuntza-mota horiek ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	j5	J6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	j6	J7	h6

Aplikazioak:

Doikuntza-mota horiek, boladun errodamendu (kanpokoak), giltzadura-buloi eta sarri desmuntazen diren piezetan erabiltzen dira.

4.6.6. Lerradurazko doikuntzak

Ongi koipeztatuz gero, eskuz eraiki eta deseraike daitezkeen piezetan erabiltzen dira.

Doikuntza-mota horiek ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	h5	G6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	h6	G6	h5

Zehaztasun ertaineko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H8	h8	H8	h9

Aplikazioak:

Doikuntza-mota horiek, kontraburuko ardatz, abiadura-alda gailuetarako engranaje, zulatzeko makinen zutabe gidari eta abarretan erabiltzen dira.

4.6.7. Lasaiera askeko doikuntzak

Irristagarriak lasaiera nabarmenik gabeko piezetan erabiltzen dira.

Doikuntza-mota horiek ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasun handiko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H6	g5	G6	h5

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	g6 f7	G7 F7	h6

Zehaztasun ertaineko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H8	f8 e9	F8 E9	h8
		F8 E9	h9

Aplikazioak:

Doikuntza-mota hauek horzduen gurpil, giltzadura irristagarri, irristailu, bere gidari eta abarretan erabiltzen dira.

4.6.8. Lasaiera handiko doikuntzak

Ardatz eta zuloen arteko lasaierak nabarmena izan behar duen piezetan erabiltzen dira.

Doikuntza-mota horiek, ondoko sistema eta perdoiekin eraikitzen dira:

Zehaztasunezko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H7	d9	D9	h6

Zehaztasun erataineko doikuntzak			
Zuloa oinarri		Ardatza oinarri	
Zuloa	Ardatza	Zuloa	Ardatza
H8	d10	D10 D10	h8 h9

Aplikazioak:

Doikuntza-mota horiek polea lokak, nekazaritzarako makinen piezak, ardatzari ziriz lotzeko eta abarretarako erabiltzen dira.